

ELNÖKI BESZÁMOLÓ
a MAGYAR ÖRÖKSÉG Díjas EMKE
ORSZÁGOS ELNÖKSÉGÉNEK TEVÉKENYSÉGÉRŐL
2018. ÁPRILIS 1. – 2019. MÁRCIUS 31.
Széman Péter elnök

134 éve, 1885. április 12-én alakult meg az EMKE, mely esemény kapcsán ezt a napot, már tizenegy éve, az erdélyi magyar közművelődés napjának tekintjük. Hagyományosan e dátum közelében tartjuk közgyűlésünket, mely egyben a társ- és fiókszervezeteink seregszemléje, az Országos Elnökség beszámolója az éves tevékenységről, valamint az egyes régiók alelnökei munkájának éwertékelője is.

Az elmúlt esztendőben több sikert is elkönnyelhattunk. Talán legjelentősebb a közművelődési szakemberek képzése, melyet közösen szerveztünk az RMDSZ-szel, támogatást az Emberi Erőforrások Minisztériumának Kulturális Államtitkárságától, szakmai segítséget pedig az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft.-től kaptunk. Ennek keretében 14 erdélyi megyéből és Bákó megyéből 105 közművelődéssel, kultúrával, művészeti csoportok vezetésével stb. foglalkozó szakember vett részt a 40 vagy 60 óras foglalkozásokon. A képzések tematikái: Többfunkciós intézményvezetői képzés, Mentorképzés amatőr művészeti csoportok vezetésére, Értékfeltárás a helyi közösségekben, valamint Szervezeti hatékonyságnövelő komplex tréning.

Szintén nagy sikerünknek tekintjük a *Corollarium: Köszöntőkötet a 90 éves Dávid Gyula tiszteletére c.* könyv megjelenését, melyet az EMKE tiszteletbeli elnökének 90. születésnapjára készítettünk el meglepetésként.

Az EMKE munkatársai – miután sikeresen lezártak egy Erasmus programban meghirdetett kétéves EU-s pályázatot – részt vesznek több, az NMI, vagy más civil szervezetek által koordinált, többszereplős Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, ismertebb nevén EFOP-pályázatban. A pályázatok címei: *Egyetemes kultúra, Tanulóközösségek és társadalmi átalakulás, valamint Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás.*

Jelen voltunk – az első, kolozsvári, fesztivál után – a IV. Kárpát-medencei Ifjúsági Kulturális Fesztiválon (KULTIVÁL), a Délvidéki Zenta – Orom helységeiben. A fesztiválra a résztvevőket és a programot az EMKISZ szervezte be, illetve meg.

Ugyanakkor két nagyon sikeres, egész Erdélyre kiterjedő programot szerveztek az országos EMKE munkatársai (a Kolozsvári Magyar Napokon való részvétel mellett): a *Hétköznapi Hősök – írjunk történelmet!* elnevezésűt, melyen 8 iskola csapatai vettek részt, valamint a *Művészeti Karavánt*, melynek keretében több helyszínre vittük el Petrla Ferenc Señor felvidéki képzőművész kiállítását. Ezen két utóbbi program az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kulturális Államtitkárságának támogatásával valósulhatott meg.

Az EMKE alapszervezetét részben továbbra is, mint nemzeti jelentőségű intézményt, a Miniszterelnöki Hivatal Nemzetpolitikai Államtitkársága támogatta a Bethlen Gábor Alapon keresztül, részben pedig az RMDSZ. Ugyanakkor elképzeléseink, programjaink, céljaink megvalósításához igénybe vettük a különböző hazai és anyaországi, valamint uniós pályázati lehetőségeket, országos programokat is megvalósítva, de több magánszemély, illetve sikeres vállalkozó is mellénk állt álmaink megvalósításában.

Az EMKE Magyar Házakkal kapcsolatos hálózatépítő munkája is folytatódott, de nem fejeződött be. Érdekvédő szövetségünk továbbra is prioritásnak tekinti ezt a tevékenységet, mint stratégiaileg fontos társadalomépítő feladatot. Tavaly is megszerveztük a Romániai Magyar Házak Találkozóját, melynek címe a *Hogyan tovább?*, fő témája a – mindig időszerű – fenntarthatóság mellett a szakemberképzések voltak. Megpróbáltunk felállítani egy kritériumrendszert, mely alapján esetleg állandó működési támogatást kaphatnának ezek az intézmények. Ezt folytatjuk az idei esztendőben is, egy novemberben megrendezendő VII. Magyar

Házak Találkozóval, felvázolandó azon feladatokat, melyeket a Magyar Házak tölthetnek be nemcsak a székhelyük, hanem a kistérségük közművelődésében is.

Ingatlanjaink adminisztrációja az állandóan változó jogrendszerben egyre több munkaráfordítást igényel, és a Sütő András Emlékházon, valamint a nem kolozsvári ingatlanjainkon kívül csak azok maradtak tulajdonunkban, amelyeket az ezeket működtető szervezetek még nem tudtak átvenni.

Az EMKE feladata továbbra is elsősorban a magyar szóránközségek kulturális életének támogatása, és az elkövetkező évben is ez lesz Egyesületünk legfontosabb tevékenysége. De örömeinkre már a fiatalság is aktívan részt vesz ebben a munkában, az ő terveik szerint az idei esztendő – a különböző programok futtatása mellett – az országos hálózatuk tovább építése lesz. Feladatunk még a kapcsolatépítés, a híd szerep felvállalása a hazai szóránmagyarság kulturális közösségei és az erdélyi tömbmagyarság, illetve a Kárpát-medence különböző régióinak magyar kulturális közösségei között.

Minthogy az EMKE egyidejűleg kulturális és közösségépítő egyesület, munkánk jelentős részét e két tevékenységi terület határozza meg. Vagyis folyamatosan odafigyelünk rendezvényeinknek nemcsak kulturális, hanem közösségépítő, közösségfejlesztő szerepkörére is. Beszámolómat tehát az EMKE Országos Elnökségének ez irányú tevékenységeivel kezdjük.

I. KULTÚRATEREMTÉS, RENDEZVÉNYEK, KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Az EMKE Kolozsváron működő Országos Elnöksége két – önálló intézményként is tevékenykedő – ingatlanal rendelkezik a városban: a Szabédi László Emlékházzal és a Györkös Mátyás Albert Emlékházzal. Mindkét ingatlan aktív szerepet játszik az Országos Elnökség szervezési munkájában.

I.1. Szabédi Emlékház

I.1.1. Állomány és működtetés/menedzselés

A tavalyi közgyűlés óta a könyvtár és irattár a következő anyaggal bővült:

Nagy István Szabédi Emlékházban őrzött hagyatékát a család további 6 doboznyi anyaggal egészítette ki. (Benne levelezése, Józsa Béla utolsó feljegyzéseinek dokumentumaival.)

Az év során megtörtént Senkálzky Endre hagyatékának dokumentumok szerinti rendezése, részben feldolgozása. Folytatódott Bodor Pál író kiterjedt levelezésének rendezése, rendszerezése és adatbázisba rögzítése. A mintegy 1000 levél feldolgozását részben Bodor Pál özvegye támogatta.

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Irodalomtudományi Intézetének 3 egyetemi hallgatója szakmai gyakorlatának mentorálása a Szabédi Emlékházban. (2018 november-december)

Szerkesztői, tudományos munka

Corollarium: Köszöntőkötet a 90 éves Dávid Gyula tiszteletére (Bartha Katalin Ágnes szerk.) c. könyv szerkesztése, pályáztatása. A köszöntőkötetben a szerkesztővel együtt több mint harminc romániai és magyarországi szerző írása szerepel. Az egyes szerzők írásai tematikailag is jól elkülöníthetők. A köszöntőkötet jellegéből adódóan a szerzőik igazodnak Dávid Gyula szerteágazó irodalmi, irodalomtörténeti, könyvkiadói érdeklődéséhez. Így a történész (pl. Egyed Ákos, Csapody Miklós, Pál Antal Sándor, Sipos Gábor, Benkő Levente), irodalomtörténész (pl. Egyed Emese, Imre László, Vallasek Júlia), politikatörténész szakma (Lőrincz

József), művelődésszervező (Dáné Tibor Kálmán), fotográfus (Erdélyi Lajos), egykori politikai elítélt, filozófus, az akadémiai, kutatói közegek és a könyves szakma egykori és mai résztvevői egyaránt képviselik írással magukat.

A kötet tartalma, tárgya, köszöntőjellegéből adódóan, heterogén: az első fejezet (Történelem, népszolgálat, szakmaiság) 19. századi irodalmi, politika- és művelődéstörténeti tanulmányokat, valamint az ünnepelt irodalomtörténeti munkásságát értékelő írások tartalmazzák. A második rész (Erdélyi 1956) olyan személyes visszaemlékezéseket tartalmaz, amelyek Dávid Gyula 1956 utáni meghurcoltatásának eddig nem ismert kontextusaiba vezetnek be (néhány egykori fogolytársa írásában), ill. néhány tanulmány az 1956-os magyar forradalom erdélyi kutatástörténetébe kalauzol, és egyúttal a jubiláló ilyen irányú munkásságát értékeli. A harmadik fejezet (Életművek metszésében) tanulmányai és esszéi egyrészt olyan életművekkel – Jókai, Petelei, Tolnai, Reményik – foglalkoznak, amelyek irodalomtörténeti kutatási területeivel érintkeznek, másrészt a könyvkiadói szaktekintély Dávid Gyula Kriterion- és Polis-beli munkásságát és 1990 utáni művelődéspolitikai szerepét értékelik, harmadrészt pedig karrierének két jelentős munkatársa (Páskándi, Domokos Géza) bizonyos pályaszakaszaihoz vezetnek be. A negyedik fejezet személyesebb hangvételű, az itt olvasható írások részint a nagy Dávid családból származó, részint egykori kollégák esszéit tartalmazzák. A fejezeteket az alkalomra írt erdélyi költők versei vezetik be. 35 szerző különböző típusú írásaiban egy olyan könyvstruktúra áll össze, amiben az eddigi Dávid Gyulai életmű olyan fontos pilléréi, mint Tolnai Lajos, Petelei István, az erdélyi 1956, a Bolyai Egyetem, Bánffy, Reményik, a Kriterion, a Polis, az EMKE, a család, a szakmai közösség jelen vannak, ill. ezekhez a pillérekhez kapcsolódnak. S bár korántsem képezik le az életmű gazdag dimenzióit, a négy nagyobb tematikai egység és ötödikként a képmelléklet, aminek az összegyűjtése, a szereplők és körülmények azonosítása szintén nem volt problémátlan feladat, olyan irányokat jeleznek, amik az életműhöz szorosan, életműből ihletődő, arra építkező, vagy abból kifelé, más kutatási irányokhoz kapcsolódnak.

I.1.2. Irratári kutatói/olvasói szolgálat

A Szabédi Emlékház irratárát egyetemi hallgatók, doktoranduszok, tanárok, kutatók keresik fel. Az idén főként a Domokos Géza hagyatékát, Engel Károly-, Szabédi László-, a Kriterion kolozsvári szerkesztőségének az irratárát kutatták többen. Ezen kívül többen e-mailen, telefonon is felkeresik az Emlékházat a kutatható anyagokkal kapcsolatos információ és segédlet céljából.

I.1.3. Rendezvények, programok az Emlékház szervezésében, ill. részvételével

- 2018. április 5–7. között A KultúrÁsz Egyesület égisze alatt szervezett Sárospatakon megvalósuló szakmai tanulmányúttal egybekötött második műhelymunkán való részvétel.
- 2018. május 10. XXVII. Szabédi Napok a *Szabédi és az intézmények* címet viselte. A konferencia megszervezése, programjának kialakítása, pályáztatása.

Megnyitó, köszöntő

Dr. Széman Péter, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület elnöke

Bartha Katalin Ágnes, EMKE–Szabédi Emlékház, irodalomtörténész

FELOLVASÓ SZÍNHÁZI ELŐADÁS

Szabédi László: *Van egy témám* c. darabjának ősbemutatója

Előadják a Magyar Színházi Intézet, Színház és Televízió Kar, BBTE, másodéves színész hallgatói: Balázs Judith, Daróczi Klarissza Judit, Fekete Edda, Ferenczi István, Gál Judit, Heletya Orsolya, Kolcza Rebeka, Mostis Balázs, Nagy Nándor Csaba, Polgár Kristóf, Sájter Bernadett, Szacsvai István, Varga Hunor József, Veres Orsolya

Rendező: Pethő Anikó

BESZÉLGETÉS

SZABÉDI LÁSZLÓ ÉS AZ INTÉZMÉNYEK

A beszélgetésen részt vesz: Bartha Katalin Ágnes, Boér Hunor, Kovács Sándor, Máthé Dénes, Mózes Huba, Tompa Andrea

Moderál: Biró Annamária irodalomtörténész

(Helyszín: Györköcs Mátyás Albert Emlékház, Republicii/Majális u. 5.)

A konferencia napján koszorúzás volt az Emlékház falán lévő emléktáblánál és Szabédi László Házsongárdi sírjánál. Szabédi László sírjánál Mezei Csaba unitárius lelkész mondott beszédet.

- 2018. aug. 21. Szabédi Nyílt Nap (Helyszín: EMKE Szabédi Emlékház, Gh. Lazăr / Lázár utca 30.) a IX. Kolozsvári Magyar Napok keretén belül.

Negyedszerre hirdetett nyílt napot az EMKE a Szabédi Emlékházban.

Ki is volt Szabédi László?! A nyílt nap keretében az érdeklődők rendkívüli tárlatvezetésen vehettek részt, melynek végén lemérhetik tudásukat egy interaktív Szabédi-totón.

Mi fán terem a kutatókönyvtár? Az emlékház névadója életének megismerésén kívül a látogatók bepillanthatnak a kulisszák mögé: hogy néz ki, hogyan működik egy kutatókönyvtár? Miben más, mint a közkönyvtárak? Mi a különbség a könyvtári és a kéziratos hagyatékok között?

Látogass Anyanyelvvilágba! Az Anyanyelvápolók Szövetsége és a Georgius Aranka Társaság jóvoltából édes anyanyelvünk (vagy akár Édes, ékes apanyelvünk – Bencze Imre verse) játékos oldalát is megismerhetik a vállalkozó kedvűek egy nyelvi-műveltségi társasjáték keretében! (Helyszín: EMKE Szabédi Emlékház, Lázár / Gh. Lazăr utca 30.)

- 2018. aug. 23–26. EMKE-programsátor eseményein való részvétel a VIII. Kolozsvári Magyar Napok keretén belül a Szabédi Emlékház gyűjteményeinek népszerűsítése és megismertetése céljából
- 2018. augusztus 23., Kabán Annamária és Mózes Huba: *Tárt kapukhoz fényösvény viszen – Dsida Jenő költészete és műfordításai* c. könyve bemutatójának megszervezése, a beszélgetés levezetése.

Dsida Jenő költészetének koroktól, divatoktól, irodalmi kánonoktól függetlenül mindig is voltak hívei és rajongói. Annak a költő-nemzedéknek a tagja, amely a magyar líra két világháború közötti történetében kitüntetett fejezetet alkot. József Attila (1905), Radnóti Miklós (1909) tartozik e nemzedékhez, az erdélyiek közül Szemlér Ferenc (1906) és Szabédi László (1907). *Tárt kapukhoz fényösvény viszen: Dsida Jenő költészete és műfordításai* című kötet a személyes életút ismertetését ötvözi a versvilágokba való kalauzolással (a zsenyéktől a posztumusz megjelent költeményekig, műfordításokig), a művek elemzésével, motívumvizsgálattal, az életmű recepciójával. Mégpedig úgy, hogy közben a Dsida-filológia rejtelmeibe avat, és a függelékben korábban nem közölt dokumentumokat tesz közzé, amelyek a költői életút néhány fontos vonatkozásainak feltérképezését segítik, további kutatásokat ösztönöznek.

A Kabán–Mózes szerzőpárossal folytatott beszélgetésen nemcsak az életmű esztétikai dimenzióiról, hanem Dsida Jenő életútjának eddig kevésbé ismert vonatkozásairól is szó volt. A kíváncsi publikum, Dsida Jenő költészetének szeretői olyan kérdésekre is választ kaphattak, hogy miért viselte a költő Dsida Aladár és csengeri Tóth Margit fiaként több éven át a Binder családnevet, ki áldotta meg házasságkötését Imbery Melindával a kolozsvári Szent Mihály templomban, s a költő Pénztárfüzetében milyen tételek szerepeltek a bevétel-kiadás rovatok között a halála előtti év telén? (Helyszín: Györkös Mátyi Albert Emlékházban.)

- 2018. okt. 11. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület és Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusa közös szervezésében lezajló ünnepi esemény, a *Corollarium: Köszöntőkötet a 90 éves Dávid Gyula tiszteletére* programjának (EMKE és EME) kialakítása, megszervezése, a kötetet bemutatása. (Helyszín: Kolozsvár, Fötér 23., a Főkonzulátus rendezvényterme.)
- 2018. nov. 16-17. Romániai Magyar Házak VI. Találkozóján a magyar házak fenntarthatósága témájú rendezvényen való részvétel, a Szabédi Emlékház ismertetése. (Bethlen Kata Diakóniai Központ, Ponorului 1. sz.)

- 2018. nov. 11. Könyvbemutató Nagyszebenben Ars HUNGARICA keretében: *Corollarium: Köszöntőkötet a 90 éves Dávid Gyula tiszteletére* (EMKE és EME kiadásában megjelent könyv), a kötetet a szerkesztő, Bartha Katalin Ágnes mutatta be Nagyszebeni Magyar Kulturális Központban.

- 2018. nov. 24. Magyar Tudomány Napja Erdélyben 17. fórumának keretében Határtalan tudomány. I. Nőtörténeti és interdiszciplináris kutatások c. konferencián *Színészkonstrukciók és a szerepkör* c. előadással való részvétel. Szervezők: Bölcsész- és Nyelv- és Történettudományi Szakosztály, MTA Nőtörténeti Munkabizottsága, ELTE Nőtörténeti Kutatóközpontja, BBTE, Sapientia EMTE, PKE Művészeti Tanszék

(A Szabédi Emlékházról szóló beszámoló szerzője: Bartha Katalin Ágnes kutató)

I. 2. Györkös Mányi Albert Emlékház

Györkös Mányi Albert zenetanár-festőművész végrendeletében az EMKE-re hagyományozta műteremlakását, hogy abban egy az ő emlékét őrző, hagyatékát ápoló emlékház jöjjön létre, amely ugyanakkor a kolozsvári magyar közművelődési életet szolgáló közösségi központként is működjék. 1993-ban bekövetkezett halálát követő esztendőben, 1994-ben – negyedszázaddal ezelőtt – nyílt meg az Emlékház, amelynek jelenleg két alkalmazottja van: Kós Katalin intézményvezető és Vincze László szakreferens. Feladatkörükhöz tartozik a névadó hagyatékának gondozása, rendszerezése, az intézményben sorra kerülő rendezvények megtervezése, megszervezése és lebonyolítása, valamint a közönségkapcsolat, a nyilvánosságszervezés és az EMKE honlapjának részbeni szerkesztése is. Rájuk hárul a karbantartási, valamint hibaelhárítási munkálatok elvégzése, megoldása, a folyamatos infrastrukturális fejlesztések kidolgozása és ezek gyakorlati kivitelezésének adminisztrálása, a Ház szükségleteinek beszerzése.

Az Emlékház rendezvényeinek tematikája szerteágazó, ennek ellenére eseményeink köré sikerült egy bizonyos törzsközönséget toboroznunk. A kínálatban megmutatkozó sokféleség néhány szakosodott előadás-sorozatot hozott létre, amelyek mellett továbbra is jelen vannak a változatos témákat kínáló egyedi programok.

Sorozataink évadszerű lebonyolításban, többnyire havi rendszerességgel zajlanak. Ezeknek ötletgazdái javarészt az Emlékház munkatársai. Ők szervezői és lebonyolítói is az eseményeknek. Ebbéli munkájukat általuk felkért szakemberek teszik teljessé, akik akár a házigazdai szerepkört is vállalják.

1. Legrégibbi rendezvényünk a gyermekeket megcélzó *JelesNapTár*, amelyet januárban nagy ünnepséggel köszöntöttünk 10. születésnapján. Tizenegyedik évadjában járva, már több gyermeknemzedék ismerkedhetett meg ezen az eseménysorozaton a magyar néphagyomány jeles napjaival, az ezekhez kötődő szokásokkal, énekekkel, játékokkal, kézműves tevékenységekkel. A JelesNapTár sikerét nagyrészt a délutánok két fő mozgatójának, Both Zsuzsa néprajzkutató-kézművesnek és Szabó Kinga játszóházvezetőnek köszönheti. A programsorozat, mely a budapesti Hagyományok Háza erdélyi hálózatának résztámogatását is kiérdemelte, a gyermekeken kívül nagy sikernek örvend a szülők és nagyszülők körében is, de egyre inkább látogatják érdeklődő fiatalok, felnőttek is, akik egyúttal önkéntes módon besegítenek a rendezvény lebonyolításába.

2. A hetvenes-nyolcvanas években működött az *Ember és Természet* szabadegyetemi előadás-sorozat, amely a parancsuralmi rendszer szigorodásával kénytelen volt beszüntetni rendezvényeit. Az egykori társszervező Dáné Tibor Kálmán ötlete nyomán a Györkös-házban újraindult *Ember és Természet Kollégium* immár kilencedik évadját éli dr. Farkas György egyetemi adjunktus, fotóművész házigazdai ténykedése alatt, akivel együttműködve kolozsvári és Kárpát-medencei tudósokat, kutatókat, szakembereket, egyetemi oktatókat kérünk fel változatos témájú tudományos ismeretterjesztő előadások megtartására.

3. Kós Katalin ötlete alapján indult 2012 őszén a *Nyitott szemmel* beszélgetősorozat. Társszervezője Laczkó Vass Róbert színművész, aki a házigazdai szerepkört is kiválóan ellátja. Ebben a minőségében világot

járt emberekkel folytat lebilincselő beszélgetéseket különböző érdekfeszítő témakörökben. Ily módon a hetedik évadjában járó sorozat vendégei között volt már zarándok lelkész és száguldó riporter, missziós orvos és világutazó, gróf, tibetológus és szociális munkás – olyanok, akik életük, pályájuk, utazásaik során a miénktől eltérő, olykor egyenesen egzotikus kultúrákkal kerültek kapcsolatba. A *Nyitott szemmel* sikerét jelzi, hogy az első évadok beszélgetéseinek szerkesztett változata nyomtatva is megjelent – immár négy kötet alakjában – a kolozsvári Exit Kiadó gondozásában, Laczkó Vass Róbert szerkesztésében. A beszélgetéseket hosszú időn keresztül közölte a *Művelődés* folyóirat, ugyanakkor rögzítette és felvételről sugározta a Kolozsvári Rádió is. Utóbbi sajtóorgánium szerepét néhány hónapja az Agnus Rádió vette át.

4. 2013 januárjában indult a **ZeneSzó**. Ezzel a beszélgetősorozattal az ötletgazda Kós Katalin célja az volt, hogy emberközelbe hozzanak olyan, a muzsika terén tevékenykedő szakembereket, a színpadról ismert zenei előadókat, művészeket, akiknek élete és munkássága méltán tart számot a közönség érdeklődésére. A sorozat Horváth Zoltán zongoratanár hathatós közreműködésével indult, aki első évadban a beszélgetőpartneri szerepkört is betöltötte. Ez utóbbi minőségben később olyan jeles muzsikusok váltották őt, mint pl. Márkos Albert hegedűművész, Nagy Ibolya, Németh G. István muzikológusok, Szép Gyula, a KMO igazgatója, vagy Jakabffy Tamás karnagy, televíziós szerkesztő is.

5. 2013 októberével kezdődően a borkultúra is teret nyert az Emlékházban, amely így már hatodik évadját tapossa **EMKE-borklub** néven. A Kárpát-medence befutott és ifjú borászai, sikeresek és kísérletezők osztják meg tapasztalataikat, eredményeiket és kételyeiket, borszakértők mutatnak be különböző borfajtákat és -vidékeket. A borkóstolással egybekötött alkalmak ötlet- és házigazdája, valamint főszervezője az Emlékház munkatársa, Vincze László.

6. **Régiók bemutatkozása** c. programunk évente egyszer jelentkezik, mikor is egy-egy erdélyi kistérséggel ismerkedhetnek meg az érdeklődők. Az ötletgazda Dáné Tibor Kálmán, a *Művelődés* főszerkesztője volt, így a rendezvényt közösen szervezi a *Művelődés* folyóirat szerkesztősége és a Györkös Mányi Albert Emlékház. Eddig székelyföldi vidékek voltak a vendégeink, hiszen sokan vannak Kolozsváron, akik Székelyföld különböző térségeiből származnak, és letelepedtek már Erdély fővárosában, vagy éppen egyetemi tanulmányaikat folytatják a kincses városban. Különösképpen ezeket a honfitársainkat kívánják megszólítani a sorozat eseményei egy rövid kulturális programmal megidézve a szülőföldet, majd kötetlen beszélgetés formájában elbeszélgetve arról, hogy ki hogyan értelmezi az „ittthon”, és/vagy az „otthon” gondolatkörét.

7. **Prospero-páholy** – Demény Péter ötlete nyomán indult vadonatúj sorozat, melynek a közelmúltban (március végén) volt a bemutatkozó eseménye. A Prospero-könyvek szerkesztője, Demény Péter, ezen alkalmakon élőben beszélget kedves és rég nem látott művészekkel. A kolozsvári helyszín kínálja a témát is: a negyedévenként jelentkező Prospero-páholy meghívottai Kolozsvárról elszármazott művészek.

Természetesen az EMKE Országos Elnökségének rendezvényei is többnyire az Emlékházban kerülnek lebonyolításra, az EMKE-társsszervezetként működő Kőváry László Honismereti Kör is gyakorta itt tartja összejöveteleit, és több alkalommal itt kerülnek megrendezésre a Zeneliceum diákjainak előadóestjei is. Ugyanakkor immár több mint egy évtizede az intézmény jogatanfolyamnak is helyet ad, heti rendszerességgel együttléteivel.

Rendezvénysorozataink mellett számos más, egyedi programnak biztosít helyszínt az Emlékház: időszakos kiállításoknak, könyvbemutatóknak, kamarahangversenyeknek, pódiumműsoroknak, ismeretterjesztő és szakmai előadásoknak stb. A tavalyi közgyűlés óta eltelt időszakból ízelítőül kiemeljük a következőket:

2018. május 10. – *Merítkezés Györkös Mányi Albert világában* – interaktív együtt-lét a művész halálának 25-ik évfordulója alkalmából

2018. június 17. – *JelesNapTár* a gyalui Várkert Fesztivál keretében – a Hagyományok Háza Hálózat – Erdély és a Kincses Kolozsvár Egyesület meghívására

2018. szeptember 22. – *Chiyo Hagiwara japán zongoraművész előadóestje*

2018. október 5-6. – „Hagyomány hagyományozódása” – Kodály, Bartók, Dohnányi, Veress, Ligeti alkotói örökségének szellemében – konferencia és hangverseny a Romániai Magyar Zenetársasággal közös szervezésben

2018. november 17. – *Régiók bemutatkozása: Székelykeresztúr és környéke*. Molnár István néprajzi témájú fényképeiből nyílt dokumentum-értékű kiállítás megnyitója és tanácskozás a Művelődés folyóirat szerkesztősége, a Székelykeresztúri Kistérség-szövetség és a Györkös-ház közös szervezésében.

2019. február 22. – a Kobzos Kiss Tamás életművét bemutató *Dúdolj verset c.* könyv bemutatója

A 9. Kolozsvári Magyar Napoknak is tevékeny résztvevői voltunk rendezvényeink által. Tavaly négy eseményt szerveztünk ebben az augusztusi időszakban, melyek közül a *Szendrey Júliától Csinszkaig – női emlékirók c.* esemény és a *Nyitott szemmel* nyári különdiada kiadása kiemelkedő sikerek örvendett.

Az elmúlt esztendő során az Emlékházban mintegy 4100 érdeklődő (felnőtt és gyermek) fordult meg, akik egyrészt megtekintették a hagyatékot, másrészt a mindösszesen 64 rendezvény valamelyikén, vagy épp a jogatanfolyamok alkalmain vettek részt. Családias légköre miatt közönség, előadó, kiállító, rendezvényszervező egyaránt szívesen választja a Györkös-házat, kiemeli az Emlékház bensőséges hangulatát, pozitív kisugárzását. Mindennek köszönhetően pezsgő élet, remek közösségek alakultak ki az intézményben.

Az elmúlt közgyűlés óta eltelt időszak rendezvényeinek pontos kimutatása az alábbi táblázatban olvasható:

IDŐPONT	RENDEZVÉNY	SZERVEZŐ
	2018	
április 11.	A kolozsvári Magyar Művészeti Intézet zenei fakultása (1948-1950) – dr. Sófalvi Emese muzikológus előadása. Az est házigazdája: Kós Katalin	Györkös Mátyás Albert Emlékház (a továbbiakban: GYMAE), EME Erdélyi Zenetudományi Munkaközösség
április 20.	Mamimi – Eperjesi Noémi képzőművészeti kiállítása. Megnyitotta Botházi Mária újságíró, a Nőileg magazin főszerkesztője. Közreműködött Laczkó Vass Róbert színművész. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
április 25.	Székely Árpád székelyudvarhelyi földrajztanár és kutató Erdélyi-Alpok, 2. kötet – Túrakalauz c. könyvének bemutatója vetített képekkel előadással egybekötve. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
április 26.	Nyitott szemmel – beszélgetőest (6. évad/8). Jeruzsálemből jöttem. Meghívott: dr. Széman Emese Rózsa kulturális referens és Banga Előd Ernő fotográfus. Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert	GYMAE
április 27.	JelesNapTár – Szent György havában – Szent György-napi szokások (gyermekprogram, 10. évad/8). Az esemény szakmai irányítói: Both Zsuzsa néprajzkutató, kézműves és Szabó Kinga	GYMAE

	játszóház-vezető	
május 2.	EMKE-borklub (5. évad/7) Meghívott előadó: Dávid Rémusz borász, Budaházy-Fekete Kúria, Erdőbénye, Tokaj-Hegyalja. Az est házigazdája: Vincze László	GYMAE, Homo Ludens Alapítvány
május 4.	Orbán Csala (zongora) előadóestje	családi szervezés
május 10.	XXVII. Szabédi-nap – Szabédi és az intézmények; felolvasó színházi előadás – Szabédi László: Van egy témám c. darabjának ősbemutatója; beszélgetés – részt vesz: Bartha Katalin Ágnes, Boér Hunor, Kovács Sándor, Máthé Dénes, Mózes Huba, Tompa Andrea; moderált: Biró Annamária irodalomtörténész	EMKE, 8. Kolozsvári Ünnepi Könyvhét
május 17.	Művelődés Estek (3. évad/4) 70 éves a Művelődés folyóirat. Az eseményt köszöntötte: Vákár István, Kolozs Megye Tanácsának alelnöke, valamint Rácz Éva, a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) elnöke. Az est házigazdája: Dáné Tibor Kálmán, a Művelődés folyóirat főszerkesztője	A Művelődés folyóirat szerkesztősége, GYMAE
május 23.	Merítkezés Györkös Mányi Albert világában – interaktív együtt-lét a művész halálának 25-ik évfordulója alkalmából. Közreműködött: Páll András (gitár). Az eseményt Kós Katalin, a GYMAE vezetője és Kocsis Tünde rendező, drámapedagógus vezette.	GYMAE
május 24.	Zeneiskolások kamaraestje	GYMAE
május 30.	Nyitott szemmel – beszélgetőest (6. évad/9). Meghívott Gágyor Péter rendező és Rab Irén történész. Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert	GYMAE
június 6.	EMKE-borklub (5. évad/8). Meghívott előadó: Mészáros Péter borász, Mészáros Borház, Szekszárd. Az est házigazdája: Vincze László	GYMAE, Homo Ludens Alapítvány
június 8.	Romana Sălăjan zongoraestje	GYMAE
június 14.	Vulturar Sonia és Buia Teodora hegedű duó estje	GYMAE
június 15.	Rendkívüli EMKE-borklub (5. évad/9). Szekszárd – bor és vers. Előadók: Dúzsi Tamás és Vesztergombi Ferenc borászok. Az est házigazdája: Vincze László	GYMAE, Homo Ludens Alapítvány
június 17.	Kihelyezett JelesNapTár a gyalui Várkert Fesztiválon. Az esemény irányítója Kós Katalin, szakmai irányítói: Both Zsuzsa néprajzkutató, kézműves, Szabó Kinga játszóház-vezető és Vincze László bábos.	GYMAE, Hagyományok Háza – Erdélyi Hálózat, Kincses Kolozsvár Egyesület

június 18.	Andreea Cicireagă-Moiescu zongoraestje	Monica Noveanu
június 20.	Horváth Bálint (Budapest) zeneszerzői estje. Közreműködik Juhász Orsolya Anna – ének, Réman Zsófia – fuvola, altfuvola, Horváth Bálint – zongora. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
július 6.	Ruxandra Rus (fuvola) és Despina Ilieva (zongora) előadóestje	Gocan Vasile
augusztus 21.	A 9. Kolozsvári Magyar Napok keretében: Könyvbemutató: Szendrey Júliától Csinszkaig – női emlékirók (Szépmíves Kiadó). Résztvevők: Szebeni Zsuzsa, a Balassi Intézet Sepsiszentgyörgyi Központjának igazgatója, Farkas Adrienne irodalomtörténész, valamint Kovács Attila Zoltán, a budapesti Szépmíves Kiadó vezetője. Házigazda: Kós Katalin	GYMAE, Balassi Intézet Magyar Kulturális Központ Sepsiszentgyörgy
augusztus 22.	A 9. Kolozsvári Magyar Napok keretében: Versbe illő találkozás – interaktív verses műhely. Meghívott: Fekete Vince költő. Házigazdák: Kocsis Tünde és dr. Széman Emese Rózsa	GYMAE, ÓszinTE versszínház
augusztus 22.	A 9. Kolozsvári Magyar Napok keretében: Nyitott szemmel – beszélgetőest, nyári különkiadás. Mérhetetlen India. Meghívottak: Farkas Emőd, a Magyar Unitárius Egyház főgondnoka és Kiss Judit újságíró, főszerkesztő. A rendezvény keretében sor került a Nyitott szemmel c. könyvsorozat 4. kötetének bemutatására is, melyet Laczkó Vass Róbert jegyez: Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert	GYMAE
augusztus 23.	A 9. Kolozsvári Magyar Napok keretében: Kabán Annamária – Mózes Huba: Tárt kapukhoz fényösvény viszen. Dsida Jenő költészete és műfordításai című kötet bemutatója; a szerzőkkel Bartha Katalin Ágnes irodalomtörténész beszélgetett	EMKE, GYMAE
szeptember 22.	Chiyo Hagiwara japán zongoraművész előadóestje. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
október 3.	EMKE-borklub (6. évad/1) – Meghívott: Kovács Pál borszakíró. Az est házigazdája: Vincze László	GYMAE, Homo Ludens Alapítvány
október 5.	„Hagyomány hagyományozódása” – Kodály, Bartók, Dohnányi, Veress, Ligeti alkotói örökségének szellemében – konferencia és hangverseny 1. nap – A konferencia megnyitója; előadások: Laskay Adrienne karmester, zenekutató, közíró, dr. Fodor Attila, a Partium Keresztény Egyetem tanára, dr. Lászlóffy Zsolt zeneszerző, a Partium Keresztény Egyetem tanára, Scholz Péter karmester, zenekutató, a Holland Liszt Társaság elnöke; kerekasztal-beszélgetés. Házigazda: Demény Attila.	Romániai Magyar Zenetársaság, GYMAE
október 6.	„Hagyomány hagyományozódása” – Kodály, Bartók,	Romániai Magyar

	<p>Dohnányi, Veress, Ligeti alkotói örökségének szellemében – konferencia és hangverseny</p> <p>2. nap – Előadások: dr. Gáspár Csaba László, habilitált docens, Bíró Viola, Bartók Archívum, MTA Zenetudományi Intézet. Az interpretációs hagyományok alakulása – Demény Balázs zongoraművésszel Tóth Gábor újságíró beszélget. Kerekasztal-beszélgetés – moderátor: Nagy Ibolya muzikológus és Demény Attila zeneszerző, Nádasy díjas rendező, a Romániai Magyar Zenetársaság elnöke Hangverseny – fellépett Antal Lívია (szoprán), Nagy Gergő (zongora), Kostyák Előd(gordonka), Czumbil Bernadette (zongora), Demény Balázs (zongora). Házigazda: Demény Attila</p>	Zenetársaság, GYMAE
október 10.	Ember és Természet Kollégium (9. évad/1). Kaktuszmánia – Nagy Béla kaktuszgyűjtő előadása. Az est házigazdája: dr. Farkas György	GYMAE
október12.	Régiók bemutatkozása: Székelykeresztúr és vidéke. A térséget bemutatta Faluvégi-Bartha Noémi, a Székelykeresztúri Kistérség-szövetség ügyvezető igazgatója; Petőfi-kultusz Székelykeresztúron – Farkas Bálint operatőr kisfilmje; kiállítás dr. Molnár István néprajzi fotóhagyatékából; Irodalom Keresztúron (kortárs szerzők és műveik) – dr. Zsidó Ferenc író, irodalom szakos tanár előadása; 225 éves a Székelykeresztúri Unitárius Gimnázium – Lakatos Sándor lelkész-vallás tanár vetített képes előadása; Múlt-jelen-jövő szőlész-borász szemmel – Burus Endre előadása, borkóstolással egybekötve; a Lelkes Zenekar népzenei műsora; Itthon és/vagy otthon – interaktív beszélgetés a közönséggel, Benkő Levente, a Művelődés folyóirat vezető szerkesztőjének moderálásával. Az est házigazdája Dáné Tibor Kálmán, a Művelődés folyóirat főszerkesztője	Művelődés folyóirat szerkesztősége, Székelykeresztúri Kistérség-szövetség, GYMAE
október 15.	A keresztény Etiópia – Pikulski Anna (Stuttgart) útibeszámolója. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
október 17.	Az asztalfiókból – Horváth Gyöngyvér grafikai kiállítása. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
október 19.	JelesNapTár (gyermekprogram, 11. évad/1) – Mindszent havában. Szüreti szokások, szőlőpréslés, tánc ház Antal Csanáddal és zenekarával. Az esemény házigazdája: Kós Katalin, szakmai irányítói: Both Zsuzsa néprajzkutató, kézműves és Szabó Kinga játszóház-vezető	GYMAE
október 25.	Nyitott szemmel – beszélgetőest (7. évad/1). A világ vége emberközelből – Meghívottak: Solymosi Zsolt és Mátyás-Metz Dávid világutazók. Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert	GYMAE
november 7.	EMKE-borklub (6. évad/2). Meghívottunk: Bodó Judit borász, Bott Pince, Tokaj. Az est házigazdája: Vincze László	GYMAE, Homo Ludens Alapítvány

november 14.	Ember és Természet Kollégium (9. évad/2). A matematika diszkrét bája – Kása Zoltán egyetemi tanár előadása. Az est házigazdája: dr. Farkas György	GYMAE
november 21.	ZeneSzó – zenés beszélgetőest (7. évad/1). Meghívott: dr. Kulcsár Gabriella ny. zenetanár, zenekritikus. Beszélgetőtárs: dr. Benkő Judit muzikológus, a Kolozsvári Rádió zenei szerkesztője. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
november 22.	Nyitott szemmel – beszélgetőest (7. évad/2). Menni Kínába, Indiába. Vetélytársak Ázsiában – meghívott: Szalma György publicista. Az est házigazdája és a sorozat társszervezője: Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert	GYMAE
november 23.	JelesNapTár (gyermekprogram, 11. évad/2) – Szent András havában. Középpontban a Katalin-napi szokások. Az esemény házigazdája: Kós Katalin, szakmai irányítói: Both Zsuzsa néprajzkutató, kézműves és Szabó Kinga játszóház-vezető.	GYMAE
november 28.	Székely Árpád, székelyudvarhelyi földrajztanár és -kutató bemutatja a Radnai-havasokról szóló túrakalauzát, valamint ismerteti az Erdélyi-Alpok könyvsorozatának 3. kötetét. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
december 12.	EMKE-borklub (6. évad/3). Meghívott Negele Enikő, Kárásztelki Pezsgőpincészet. Az est házigazdája: Vincze László	GYMAE, Homo Ludens Alapítvány
december 13.	Nyitott szemmel – beszélgetőest (7. évad/3). Közel-Kelet – közelebről. Meghívott: Sayfo Omar Közel-Kelet-szakértő. Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert	GYMAE
december 27.	JelesNapTár (gyermekprogram, 11. évad/3) – karácsony havában. Kántálás, regölés, aprószentekelés, újévköszöntés – családok és intézmények meglátogatásával. Az esemény házigazdája: Kós Katalin, szakmai irányítói: Both Zsuzsa néprajzkutató, kézműves és Szabó Kinga játszóház-vezető.	GYMAE
2019		
január 16.	EMKE-borklub (6. évad/4). Meghívott: Barcza Bálint borász, Somló. Az est házigazdája: Vincze László	GYMAE, Homo Ludens Alapítvány
január 17.	Tér és idő – az Erdélyi Kárpát Egyesület fotókiállítása a Romániai Fotóművészet Napja alkalmával. Kiállítók: Bozsoki Adrienn, Fazakas Ferenc, Jójárt Endre, Kalló Márta, Korom Mária, Lőrinczi István, Mezei Elemér. Az est házigazdája: Kós Katalin	Erdélyi Kárpát Egyesület, GYMAE
január 19.	10 éves a JelesNapTár! (11. évad/4). – gyermekprogramunk jubileumi rendezvénye; köszöntő: Kós Katalin, a Györkös-ház vezetője, a sorozat ötletgazdája; meghívottak: Filep Klára (Szék) és a Bogánecs Néptáncegyüttes táncosai; muzsikált: Antal Csanád és	GYMAE

	zenekara. Az esemény szakmai irányítói: Both Zsuzsa néprajzkutató, kézműves és Szabó Kinga játszóházvezető (helyszín: Apáczai Csere János Elméleti Líceum)		
január 23.	Ember és Természet Kollégium (9. évad/3). Nyolc lábbal a földön – tények a pókokról – dr. Gallé Róbert, az MTA Ökológiai Kutatóközpontja tudományos főmunkatársának előadása. Az est házigazdája: dr. Farkas György.	GYMAE	
január 26.	A Kőváry László Honismereti Kör rendezvénye	KLHK	
január 30.	Nagy Miklós Kund művészeti író, publicista Felemás című kötetének bemutatója. Az est házigazdája: Kós Katalin	Lector GYMAE	Kiadó,
január 31.	Nyitott szemmel – beszélgetőest (7. évad/4) Rokon népek, rokon lelkek. Meghívottak: Demeter-Petrova Anasztázia és Demeter Miklós néprajzkutatók, Virág Imola és Virág Endre néptáncoktatók. Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert.	GYMAE	
február 13.	Ember és Természet Kollégium (9. évad/4). A műanyagok világa – ártalmasak-e vagy sem? – Előadó: dr. Farkas György vegyész, a Sapientia EMTE adjunktusa, a sorozat házigazdája	GYMAE	
február 14.	Nyitott szemmel – beszélgetőest (7. évad/5) Elfeledett népek nyomában. Meghívott: Berecz Edgár világjáró, tolmács. Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert.	GYMAE	
február 15.	JelesNapTár (gyermekprogram, 11. évad/5) – Böjtelő havában. Farsang. Táncház a Rekegő zenekarral. Az esemény házigazdája: Kós Katalin, szakmai irányítói: Both Zsuzsa néprajzkutató, kézműves és Szabó Kinga játszóházvezető	GYMAE	
február 22.	Dúdolj verset – Kobzos Kiss Tamás emlékezte; könyvbemutató beszélgetéssel, zenehallgatással, vetítéssel, a 27. Mátyás Napok keretében; résztvevők: Csörsz Rumen István, a kötet társszerkesztője és Macalik Arnold, a Mátyás Napok egyik fő szervezője. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE, Társaság	Amaryllis
február 27.	Szócs Kristóf zongoraestje. Műsoron: Bach-, Liszt-, Kurtág-, és Bartók-művek	GYMAE	
március 6.	EMKE-borklub (6. évad/5). Meghívott: Szeremley László borász, Szeremley Pince, Badacsony. Az est házigazdája: Vincze László	GYMAE, Ludens Alapítvány	Homo
március 7.	Nyitott szemmel – beszélgetőest (7. évad/6). Január a grúzok földjén. Meghívott Balázs-Bécsi Gyöngyi és Major Melinda pedagógusok. Az est házigazdája: Laczkó Vass Róbert.	GYMAE	
március 13.	Ember és Természet Kollégium (9. évad/4). Kapcsolatban a természettel. – Előadó: Balácsi Ágnes, a Sapientia EMTE	GYMAE	

	adjunktusa. Az est házigazdája: dr. Farkas György.	
március 20.	ZeneSzó – zenés beszélgetőest (7. évad/1). Meghívott: Kürthy András Ruzitska József-díjas operarendező. Beszélgetőtárs: Nagy Ibolya muzikológus. Közreműködött Barabás Zsuzsa szoprán és Nagy Gergő zongoraművész. Az esemény keretében megnyílt Kürthy András fotókiállítása. Az est házigazdája: Kós Katalin	GYMAE
március 22.	JelesNapTár (gyermekprogram, 11. évad/6) – Böjtmás havában. Sándor-, József-, Benedek-napokhoz fűződő szokások, hagyományok. Kézműves tevékenység: gúzskarika és kikapójáték készítése vesszőből Az esemény házigazdája: Kós Katalin, szakmai irányítói: Both Zsuzsa néprajzkutató, kézműves és Szabó Kinga játszóházvezető	GYMAE
március 23.	A Kőváry László Honismereti Kör rendezvénye	KLHK
március 28.	Prospero páholy (1. évad/1) – beszélgetőest. Meghívott: Sata Árpád, a Kolozsvári Állami Magyar Színház egykori, az egri Gárdonyi Géza Színház jelenlegi művésze. Az est házigazdája Demény Péter.	GYMAE

Az elmúlt időszakra visszatérve fontosnak tartjuk kiemelni, hogy több éves gyümölcsöző kapcsolatot ápolunk a kolozsvári származású Szebeni Zsuzsával, a Balassi Intézet Magyar Kulturális Központja sepsiszentgyörgyi fiókinstitutójának vezetőjével, akivel karöltve legutóbb, **a 9. Kolozsvári Magyar Napok keretében** igen sikeres könyvbemutatót tartottunk a Szépműves Kiadó gondozásában megjelent kötetekből *Szendrey Júliától Csinszkáig – női emlékirók* címmel. Hasonlóképpen több évre tekint vissza együttműködésünk a pécsi székhelyű Határokon Túli Magyarságért Alapítvánnyal, amelynek keretében 2018. szeptember 15-én Györkös Mányi Albert emlékkiállítást nyitottunk a pécsi Művészetek és Irodalom Házában.

Műszaki felszereltségünk korszerűsítésében ismét voltak kisebb, de örömteli megvalósításaink: hang- és fénytechnikai felszerelésünk könnyebb kezelése végett egy kis távirányító rendszert sikerült létrehozunk. Fejlesztettük magát a világítást is, és kicseréltük az elavult villanyvezeték-hálózatot, kiöregedett laptopunk helyett újat vásároltunk.

A megőrzésünkben levő Györkös Mányi-festmények állagmegóvása és restaurálása is feladatunk. A teljes munka hatalmas költséggel jár, de az apró eredményeknek is örvendünk. Örömmel jelentjük, hogy a közelmúltban sikerült az egyik meglehetősen repedezett képet restauráltatni.

A 2012-ben megalakult Györkös Mányi Albert Emlékház Egyesület Dáné Tibor Kálmán elnökletével az elmúlt év folyamán is jelentős mértékben segítette az intézmény működését.

Az Emlékház elmúlt évi sikeres tevékenysége nem valósulhatott volna meg az alábbi személyek és intézmények együttműködése és támogatása nélkül. Köszönettel tartozunk:

- az Emlékház előadóinak és meghívottjainak, akik önzetlen közreműködésükkel lehetővé tették rendezvényeink létrejöttét, valamint közönségének, amely lankadatlan érdeklődéssel és lelkesedéssel fogadja eseményeinket;

- Both Zsuzsának, Farkas Györgynek, Laczkó Vass Róbertnek és Szabó Kingának, akik önkéntes módon vállalták a rendszeres, kiváló szakmai közreműködést rendezvénysorozataink során;

- az Emlékház azon barátainak, akik önkéntes, önzetlen munkával segítették az intézmény működését és tevékenységét: Dáné Tibor Kálmánnak az adminisztrációval, szervezéssel és pályázással kapcsolatos segítségért; László Miklósnak a Györkös Mányi Albert és Jakab Ilona festményeiről készített reprodukciókért, valamint azok további felhasználásával kapcsolatos közreműködésért; Albert Józsefnek a zongora rendszeres hangolásáért és karbantartásáért; Horváth Lászlónak az események fotódokumentálásáért; Essig Józsefnek az események videodokumentálásáért; Létai Andrásnak a Ház műszaki felszereltségének kialakításában és a felszerelések beszerzésében nyújtott segítségért; Demeter Zsuzsannának, Gally Katalinnak, Ilyés Sándornak, Ilyés Szilárdnak, Lovász Piroskának, Makkai Jánosnak, Matekovits Hajnalkának, Nagy Bélának, Nagy Klárának, Péter Jánosnak, Szilveszter Évának, Vincze Bálintnak és Vincze Csillának a rendezvények előkészítésében, lebonyolításában és népszerűsítésében nyújtott segítségért;

- azon magánszemélyeknek, akik adójuk 2%-ával az Emlékház tevékenységét támogatták;

- végül, de nem utolsó sorban azon intézményeknek, amelyek az elmúlt év során hathatósan támogatták az Emlékházat: a Bethlen Gábor Alapnak, a Communitas Alapítványnak, a Györkös Mányi Albert Emlékház Egyesületnek, a Hagyományok Házának, a Borsarock italboltnak, a Daisler Print House nyomdának és a Gastroyal Étterem & Cateringnek.

- egyszeri vagy rendszeres partneri kapcsolatunk volt a következő intézményekkel: Székelykeresztúri Kistérség Szövetség, Kovászna Megye Tanácsa, Kovászna Megyei Művelődési Központ, a Művelődés szerkesztősége, Balassi Intézet Magyar Kulturális Központ Sepsiszentgyörgy, Kallós Zoltán Alapítvány

Köszönjük médiapartnereinknek az együttműködést, eseményeink népszerűsítését, az ezekkel kapcsolatos beszámolókat, interjúkat, műsorokat. Ők a következők: Agnus Rádió (kiemelt médiapartner), Erdélyi Magyar Televízió, erdely.ma, Erdélyi Napló, Élő Székelyföld Munkacsoport, Kolozsvári Rádió, Krónika, maszol.ro, MTVA, Művelődés, Paprika Rádió, RTV Kolozsvári Magyar Adás, Szabadság, Transindex-Időgép.

Az intézményről, valamint annak tevékenységéről egyrészt az EMKE honlapján (www.emke.ro), azon belül a Györkös Mányi Albert Emlékház menüpont alatt, másrészt az Emlékház Facebook-oldalán (www.facebook.com/emkegyorkoshaz) tájékozódhatnak az érdeklődők. Rendezvényeinket levelezőlistán is népszerűsítjük, erre eddig 463-an iratkoztak fel.

Kós Katalin, Vincze László

I.3. Az EMKE hagyományos programjai

A Romániai Magyar Dalosszövetséggel partnerségben kerül megrendezésre a Szent-László Napi Kórustalálkozó, melyet június 30-án XXIX. alkalommal rendeztünk meg közösen, Tordaszentlászlón.

Az EMKE Országos Elnöksége az Ünnepi Könyvhét keretei belül 2018. május 10-én, rendezte meg a XXVI. Szabédi Napokat, melynek konferenciáját ez alkalommal *Szabédi és az Intézmények* címmel tartottuk. A rendezvény keretén belül sor került a Szabédi Emlékházon lévő emléktábla, valamint a házsongárdi temetőben található Szabédi-sír megkoszorúzására.

2018. október 13-án az RMD, az EMKE és a Dévai Szent Ferenc Alapítvány szervezésében, *Éneklő Ifjúság Kodály Zoltán szellemében* címmel tartotta meg 11. ifjúsági énekkarok találkozóját Déván.

A kovásznai Kőrösi Csoma Sándor Kulturális Egyesület áprilisban hagyományosan Kőrösi Napokat szervez, amelynek keretében tematikus képzőművészeti kiállítást is rendeznek. Ennek a kiállításnak társszervezői vagyunk, amennyiben a kolozsvári régió képzőművészeinek alkotásait az EMKE Szabédi László Emlékházban gyűjtjük össze.

Immár hagyományosnak mondható az EMKE részvétele a Kolozsvári Magyar Napokon, a Szabédi Emlékház nyílt napjának megrendezésével, a Györkös Mányi Albert Emlékház programajánlatával, valamint programsátor működtetése révén.

Hagyományossá kezd válni a TÉKA Alapítvánnyal közösen szervezett, 2018. július 23–27. között megrendezett 5. Feketelaki Összművészeti Tábor is.

A Magyar Kultúra Napja alkalmából, immár hagyományosan a Romániai Magyar Dalosszövetséggel közösen kerül megrendezésre egy szórványtelepülésen, mely idén Dicsőszentmárton volt (2019. január. 19.), valamint a január 20-án a Donát negyedi Törökvágási Református Egyházközség Makovecz-féle templomában.

I.4. Országos és nemzetközi kitekintésű rendezvények, kapcsolatok

2018-ban, a januári találkozó után, a KKK következő találkozására a KULTIVÁL keretén belül (2018. augusztus 17–19) került sor, november 7-8-án Lakitelken tárgyaltunk ismét. Ugyanakkor a Kecskeméti Agora és a KKK közös megrendezésében két évente kerül sor a *Széles a Duna* Kárpát-medencei népzenei találkozóra, melyen az EMKE is népes csapattal vett részt szeptember 13–16 között.

Minden januárban, a Magyar Kultúra Napjának apropóján, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet díjátadó ünnepséget szervez Zentán, ahol a Kárpát-medencei magyar közművelődési ernyőszervezetek együtt ünneplik a *Himnusz* születését. Az idén a január 25–27. közötti rendezvényen – a hagyományokhoz híven – az EMKE, és az EMKISZ küldöttsége vett részt. Ennek keretében 2018. január 25-én kora délután a Művelődési Ház kamaratermében tartotta meg a Magyar Nemzeti Tanács, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet hagyományos Kárpát-medencei Kulturális Fórumát, melyen a Kárpát-medencei magyar művelődési intézeteinek képviselői is jelen voltak. Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár köszöntő beszéde után Pirityiné Szabó Judit, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkárságának kapcsolattartási főosztályvezetője, mgr. Hajnal Jenő, a magyar nemzeti kisebbség szerbiai önkormányzatának, a Magyar Nemzeti Tanácsnak az elnöke, Kelemen László, a Hagyományok Háza főigazgatója, Kárpáti Árpád, az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. Kiemelt Programok Igazgatósága vezetője tartotta meg előadását. Ezek után a Kárpát-medencei közművelődési intézetek hozzászólása következett.

Másnap az egész napot a KKK 2019-es első találkozásának szenteltük. Ezen alkalmakor egyeztetjük közös programjainkat, ismertetjük egymással az intézmények főbb programjainak dátumát, és stratégiai tervező műhelymunkát tartottunk az elkövetkező években közös programok tervezésére, különös hangsúllyal a képzésekre, a helyi értékek feltárására, művészeti karavánokra, a KULTIVÁL-ra stb. való felkészülésre. A Közművelődési Kerekasztal (KKK) tagjai: a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet, Muravidéki Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, a CSEMADOK Művelődési Intézete, illetve az EMKE és ennek Közép-Erdélyi Magyar Művelődési Intézete.

Továbbra is aktív és jelentős kapcsolatunk van a pécsi székhelyű Határokon Túli Magyarságért Alapítvánnyal. Az ő meghívásuknak köszönhetően Pécsen, május 24. és június 23. között szilágysági varrattásokból összeállított kiállítást láthatott az érdeklődő pécsi közösség.

I.5. Az EMKE Észak-magyarországi Képviselével közösen megrendezett programok

2009 óta működik Sárospatakon az EMKE Észak-magyarországi Képviselete. Helyileg a Művelődés Háza és Könyvtára épületében működik, az intézet részéről Csatlósné Komáromi Katalin igazgató asszony, valamint Bordás István művelődésszervező, a Magyar Népművelők Egyesületének elnöke képviseli. Az eltelt közel 10 év alatt számtalan közös rendezvényt bonyolítottunk le, gazdag szakmai tartalommal töltöttük meg ezt a kapcsolatot. Ilyenformán az EMKE-vel, valamint különböző időpontokban a nagyenyedi Szász Pál Egyesülettel

(2018. április 20.), a Szebeni Híd – Magyar Házzal (április 20.) közösen került lebonyolításra a *Sárospatak bemutatkozik* nagyon gazdag programja. Megismerhettük Sárospatakot mint történelmi és iskolavárost, de meghallgathattuk a Művelődés Háza és Könyvtára Kamarakórusát, valamint tapsolhatunk a Bodrog néptáncegyüttesnek is.

I.6. Programok, rendezvények, EMKE-képviselő

2018. április 12-én Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Országos Elnöksége, Ábám Zoltán alelnök által, az erdélyi magyar közművelődés napja tiszteletére ünnepi műsort tartott Marosszentgyörgyön a Római Katolikus Egyház tanácstermében. Az ünnepség keretében sor kerül az EMKE Országos Elnöksége által adományozott oklevelek átadására. Díjazottak: Sófalvi Szabolcs marosszentgyörgyi polgármester, Takács Gyöngyi nagyszebeni kultúraszervező és Plesch Katalin, a beszercei közművelődési élet mindenese.

2018. április 27–29-én, a Muzsnay Árpád főtanácsosunk szervezésében került sor *Az Élő Rákóczi – 410 éve halt meg Rákóczi Zsigmond, 425 esztendeje született és 370 éve halt meg II. Rákóczi György, 315 esztendeje kezdődött a II. Rákóczi Ferenc vezette kuruc szabadságharc* címmel az immár hagyományos megemlékezésre. A program:

Április 28, péntek. Tudományos konferencia.

Előadást tartottak: Várkonyi Gábor tudományos kutató (Budapest), Zubánics László tudományos kutató (Beregszász), Kónya Péter tudományos kutató (Eperjes), Ulrich Attila tudományos kutató (Nyíregyháza), Egyed Ákos tudományos kutató (Kolozsvár), Kónya Annamária tudományos kutató (Eperjes), Tamás Edit tudományos kutató (Sárospatak), Molnár Sándor tudományos kutató (Vaja),

Gebei Sándor tudományos kutató (Eger), Keresztesi Csaba helytörténész (Szatmárnémeti), Czigány István tudományos kutató (Budapest), Sipos Gábor tudományos kutató (Kolozsvár), Csatóry György tudományos kutató (Beregszász), Bene János tudományos kutató (Nyíregyháza), Gyulai Éva tudományos kutató (Miskolc), Seres István tudományos kutató (Békés):

A délutáni tanácskozást megelőzően közös főhajtásra és koszorúzásra kerül sor a főtéri Vécsey-ház udvarán elhelyezett kuruc-emléktáblánál, a tanácskozás befejezését követően pedig II. Rákóczi Ferencnek a református Láncos-templom szomszédságában található szobra előtt.

Április 28., szombat – Majtényi sík

Megemlékezés és koszorúzás a Domahida vasútállomás mögötti kuruc emlékműnél. Az ünnepség résztvevőit köszönti: *Muzsnay Árpád*, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület főtanácsosa, valamint *Gheorghe David*, Majtény község polgármestere

Üdvözlő beszédet mond: *Simon Edina*, Magyarország kolozsvári konzulja, *Pataki Csaba*, a Szatmár Megyei Tanács elnöke *Seszták Oszkár*, a Szabolcs- Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke

A Rákócziakat méltatja: *Várkonyi Gábor* tudományos kutató

Tárogatón játszik: *Nagy Csaba* nyíregyházi tárogatóművész

Fellépnek:

Dancs Lajos Népdalkör (Mátészalka), *Rákóczi Kulturális Egyesület Népdalköre* (Mikola), *Rákóczi Kovács Gusztáv Hagyományőrző Együttes* (Nagyecsed), *Reketye Néptánccsoport* (Nagykároly), *Horpácsik*

János Néptáncsoport (Ópályi), Hagyományőrző dalcsoport (Tyukod), valamint domahidi, kis- és nagymajtényi, szilágysomlyói énekesek, szavalók

2018. május 5-én Széman Péter elnök részt vett A Pusztinai Magyar Házért Egyesület közgyűlésén, képviselve az EMKE-t mint a ház tulajdonosát és alapító tagját, emellett személyesen is tagja a Pusztinai Magyar Házért Egyesületnek.

2018 május 10.: XXVII. Szabédi Napok (I. Szabédi-ház beszámoló).

2018. május 16–18-án Muzsnay Árpád EMKE-főtanácsos szervezésében *Páskándi Géza, Dsida Jenő és Jakabffy Elemér századunknak is szóló üzenete* címmel idézzük az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület szervezésében születési, vagy halálévfordulójuk ürügyén a magyar művelődési élet három jeles és Szatmárnémetihez kötődő személyiségét. Május 16-án, szerdán késő délután 18:00 órakor a Titulescu téri Dsida-szobornál megemlékezéssel kezdődött a rendezvénysorozat. Másnap, május 17-én, csütörtökön délelőtt Dsida Jenővel, délután pedig Páskándi Gézával kapcsolatos tanácskozás színhelye volt a Lánchos templom szomszédságában található Kálvin Központ. Itt tartottuk meg a Magyar Művészeti Akadémia által készített *In memoriam Páskándi Géza* című film ősbemutatóját. Május 18-án, pénteken 9:00 és 14:00 óra között, ugyancsak a Kálvin Központ adott helyet a Jakabffy Elemérrel kapcsolatos nemzetközi kisebbségi tanácskozásnak. A délután folyamán a Vörösmarty utcai Jakabffy-emléktábla, majd pedig a Szamos hídon túli temetőben a kisebbség-politikus sírjának megkoszorúzására került sor. A háromnapos rendezvény Szatmárhegyen zárult. Előbb a községi könyvtárban a felújított Páskándi-kiállítás megnyitójára került sor, majd a két évtizede hagyományossá vált, és a szülőház telkén található emléktábla-koszorúzáson, valamint a Páskándi-szobor előtti főhajtáson vehettek részt az érdeklődők.

2018. június 2-án, Szatmárnémetiben Szilágyi Domokosra emlékezett az EMKE.

2018. június 11-től, Dsida Jenő halálának 80. évfordulójától, Szatmárnémeti, Beregszász és Kolozsvár után Budapesten is tábla jelzi azt a házat (a zuglói Ilka utca 15. számú épületét), amelyben a költő családjával az I. világháborút megelőző években lakott. Az Ilka utcai táblára felkerült a költő ott született és Csengeri Aladár néven színészként ismert öccse neve is. A táblaállítást a szülőváros (Szatmárnémet) kezdeményezte, Muzsnay Árpád főtanácsos ajánlatára, kétéves munkája által.

2018. június 28-án, az EMKE képviseletében, Széman Péter elnök részt vett Lakitelken az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. új székházának alapkövetésén.

2018. június 30-án a hagyományos Szent László Napi Kórustalálkozón, mely az EMKE védnöksége alatt zajlott, köszöntőt mondott Széman Péter elnök.

2018. július 5–8. között szervezték meg Nagyszebenben a IX. HUNGARIKUM Napokat. Ebben az évben több programmal is részt vesz az EMKE (Művészeti Karaván) és Ifjúsági Szervezete (Könyvturi | élőKönyvtár) ezen a rendezvényen.

2018. július 7–10. között rendeztük meg, közösen a Téka Alapítvánnyal, a V. Összművészeti Nyári tábor Feketelakon.

2018. augusztus 2-3-án, Muzsnay Árpád főtanácsosunk szervezésében Szatmárnémetiben és Szödemeteren tartottuk meg a XXIX. Kölcsey-megemlékezést, Kölcsey Ferenc halálának 180., valamint Hymnus című költeménye megírásának 195. évfordulója jegyében.

2018. augusztus 3. és 5. között, a szórványok szórványának is nevezett térségben, Óradnán, ismét sikerült újra megszervezni a Magyar Napokat. A kis lélekszámú Beszterce-Naszód megyében található magyar közösség az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület hathatós támogatásával tehetette meg ezt. Ez alkalommal Strambuné Osztrovszky Erzsébetet az EMKE Kiváló Közművelő oklevéllel tüntette ki.

2018 augusztus 13-án születésnapján köszöntöttük Dávid Gyula tiszteletbeli elnökünket.

2018. augusztus 16–19. között 8 tagú erdélyi küldöttséggel vettünk részt a KULTIVÁL Zenta–Oromon (Délvidék) megrendezett programján. (1. az EMKISZ beszámolót)

2018. augusztus 19–26. között, mint az előző négy évben, kiemelt programokkal jelentkezett az EMKE Országos Elnöksége a Kolozsvári Magyar Napok alatt (a programot lásd az EMKISZ beszámolóban).

2018. augusztus 31. – szeptember 3. között Érsemjénben ünnepelte a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő Egyesület 25. születésnapját, Partnerszervezetünk konferenciáján bemutatta az EMKE tevékenységét dr. Széman Péter elnök, de, mint a végén ő maga is kiemelte, nem érkezett üres kézzel, az évfordulón díszoklevéllel tüntették ki a Társaságot: *Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság részére – a műemlékvédelem terén végzett könyvkiadási, feltárási és restaurálási, valamint emlékhelyállítási áldozatos munkája elismeréseképpen – DÍSZOKLEVELET* adományoz.

2018. szeptember 2. Az EME Zilah és vidéke fiókszervezete a tasnádszarvadi református egyházközséggel közösen Petri Mór megemlékezést szervezett. Széman Péter EMKE-elnök méltatta Petry Mór munkásságát, valamint megkoszorúzta a református templomban elhelyezett emléktáblát.

2018. szeptember 13–16. A Kecskeméti Agora és a KKK közös megrendezésében két évente kerül sor a *Széles a Duna* Kárpát-medencei népzenei találkozóra, melyen az EMKE is népes csapattal vett részt.

2018. szeptember 21-én az Országos Elnökség meghívást kapott a 25 éves Zilahi EMKE ünnepi rendezvényére. Ez alkalommal Széman Péter elnök Kiváló Közművelő díszoklevelet adott át Lakóné Hegyi Évának, a Zilahi EMKE alapítójának és elnökének.

2018. október 11-én került sor a Dávid Gyulát köszöntő könyv, a *Corollarium* bemutatására Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusán.

2018. október 13-án az RMD, az EMKE és a Dévai Szent Ferenc Alapítvány szervezésében, *Éneklő Ifjúság Kodály Zoltán szellemében* címmel tartotta meg 11. ifjúsági énekkarok találkozóját Déván.

2018. november 6-7-én részt vettünk a KKK újabb ülésén, majd az NMI által szervezett X. stratégiai konferencián, melynek címe: *Kulturális motiváció és értékszemlélet*.

2018. november 10. Legszébb Erdélyi Magyar Dal – eredményhirdetés és gála (lásd az EMKISZ beszámolóban).

2018. november 10–18. között rendezte meg a Híd – Szebeni Magyarok Egyesület, Magyar Ház, az Ars Hungarica fesztivált, melynek keretében írta alá az EMKE és a TEMI (Területi Művelődési Intézmények Egyesülete) az együttműködési megállapodást, valamint bemutatásra került a Dávid Gyulát köszöntő *Corollarium* c. könyv.

2018. november 16-17-én került sor a Romániai Magyar Házak VI. Találkozójára, *Hogyan tovább?* címmel. Röviden a program:

Péntek, 2018. nov. 16. A résztvevők bemutatkozása.

Szombat, 2018. nov. 17. Előadások: Angyal László (az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft., irodavezető): Az NMI kulturális stratégiája

Széman Péter (Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, elnök): Közművelődési képzések – 2018 Tamás Csilla (EMKE Ifjúsági Szervezete, elnök): „Fiadnak hagyod örökül” – fiatalok bevonása a Magyar Házak munkájába

Délután – Műhelymunka – Mi a magyar ház? – meghatározás és fenntarthatóság

Közművelődési képzések a civil szervezetek és a közművelődési munkahelyek szempontjait figyelembe véve. A programnak 34 résztvevője volt.

2018. november 16–18. között került sor a XXIX. Érmindszenti zárandoklatra, Ady Endre halálának közelgő centenáriuma jegyében, a tasnádi, érmindszenti és nagykárolyi társszervezőkkel közös szervezésben. A Kárpát-medencei kisugárzású Ady-megemlékezés keretében november 16-án, pénteken, *Száz év Ady nélkül* címen irodalmi tanácskozással adóztak a költő emlékének. Délelőtt Szatmárnémetiben a Láncos-templom Kálvineuma adott helyet a rendezvénynek, mely délután Nagykárolyban Ady és Itóka tavaly felavatott szobra előtti főhajtást követően a Deák Endre teremben folytatódott. Az irodalmi tanácskozás után Havas Judit budapesti előadóművész mutatta be Cserey Csaba szatmári ütőhangszeres közreműködésével *Intés az őrzőkhöz* című pódium-műsorát. November 17-én, szombaton a költő szülőfalujában, az érmindszenti (adyfalvi) református templomban ökumenikus istentiszteletet tartottak, majd a megemlékezés az Ady-szülőház udvarán folytatódott, ahol koszorúzással zárult a rendezvény-sorozat. Az Ady Emlékmúzeum udvarán a művelődési és politikai élet kiváló személyiségei (köztük Szentmártoni János, a Magyar Írószövetség elnöke) méltatták a költőt. Az emlékműsor keretében felléptek a budapesti Ady Versmondó Szalon tagjai.

2018. november 17-én társszervezetünk, a Romániai Magyar Dalosszövetség éves közgyűlésére került sor. Széman Péter EMKE-elnök nevében Bartha Katalin Ágnes köszöntötte a közgyűlést.

2018. november 24-én „*Az ifjúság a jövő*” – magyar nyelv napja és szórvány nap a centenárium évében néven tartottuk meg az EMKISZ-el és az Életfa Családsegítő Egyesülettel közös szervezésben a magyar nyelvet ünneplő programunkat.

2018. december 15-én karácsonyt váró kolozsvári iskolások énekkari hangversenyére került sor a RMD és az EMKE szervezésében.

2019. január 9. Kacsó András emléknapot és táblaavatást tartottak Székelyudvarhelyen, az RMDSZ és Jakab Árpád szervezésében. Ez alkalommal az EMKE post-mortem Kacsó András különdíjat adományozott Demény Gáspár néptáncosnak.

2019. január 19-20-án, közösen a Romániai Magyar Dalosszövetséggel ünnepeltük a magyar kultúra napját Szabédi László és Halmos László szellemében, 19-én Dicsőszentmártonban, a szórványban, 20-án Kolozsváron.

2019. január 28. Az EMKE és a Szatmár Megyei Könyvtár közösen emlékezett Ady Endre halálának századik évfordulójáról. A rendezvényen tisztelegni kívántunk a modern magyar költő emléke és életműve előtt, aki tájainkon, napjainkban az ő nevét viselő egykori Érmindszenten született. Ady költészetét a román irodalomkedvelő közönség elsőként a költő barátja, az ugyancsak nagytehetségű lírikus: Octavian Goga fordításainak köszönhetően ismerhette meg. Tevékenységükkel mindketten bizonyították, hogy a népek közti közeledés, tisztelet és barátság a kultúra segítségével érhető el és erősíthető az legsikeresebben. Rendezvényünkön Ady Endre verseinek szatmári fordítóit vettük számba, azt a jelentős hozzájárulást, mellyel a száz esztendeje meghalt költő életművének a román olvasóközönség általi megismertetésében rangosan és maradandóan segítettek. Közöttük tudhatjuk a román irodalom olyan jelentős alkotóit, mint Octavian Șireagu, Costa Carei, Gabriel Georgescu, Corneliu Balla, Ion Ghiur – s a felsorolást folytathatnánk...

2019. március 8-9. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület is üdvözölte évfordulós ünnepségén a szlovákiai magyarok legnagyobb kulturális-közéleti szervezetét, a Csemadokot, az Érsekújváron megrendezett eseményen. A szervezet köszöntésére dr. Széman Péter EMKE-elnök Díszoklevelet adott át a Csemadoknak, hangsúlyozva, hogy a két szervezet között hosszú évekre nyúlik vissza az együttműködés, mely, reményeik szerint, a jövőben is folytatódni fog.

2019. március 19-20-án került sor Kecskeméten a Kárpát-medencei Magyar Kulturális Szervezetek IX. találkozójára. Széman Péter elnök a tanácskozáson az EMKE határon átívelő kapcsolatait ismertette.

2019. április 6. Az EMKE a Reményik Sándor Művészeti Alapítvány – STARS, valamint az Arad-Belvárosi Református Egyházközség közösen rendezte meg a XV. Reményik Sándor emlékünnepeket, „*Egy lángot adok, árpold, add tovább*” címmel.

Együttműködtünk még a hagyományosan évenként megrendezésre kerülő Zsoboki Nyári Alkotótáborral, valamint a STARS Képzőművészeti Galériával.

A Kolozsvári Rádió magyar adása, a Román Televízió bukaresti és kolozsvári stúdiója, az Erdélyi Televízió, valamint a Paprika Rádió több műsorába kapott meghívást, illetve nyilatkozott Bartha Katalin Ágnes, a Szabédi Emlékház vezetője, Széman E. Rózsa kulturális referens, valamint alulírott, beszámoló az EMKE programjairól, terveiről.

Az elmúlt esztendőben az EMKE a következő elismerésekben részesült:

– emléklap a IX. Kolozsvári Magyar Napokon való részvételért (külön az EMKE, a Szabédi és a Györkös Mátyi Emlékház is)

– emléklap a Hungaricum Napokon és az Ars Hungarica fesztiválon való részvételért a HÍD – Szebeni Magyarok Egyesületétől

– a Csemadok Országos Elnöksége a Szövetség megalakulásának 70. évfordulója alkalmából a *Hűségért* emléklapokat adományozta az EMKE-nek

I.7. További tervek

Nyilvánvalóan folytatjuk hagyományos programjainkat – Györkös Mátyi Albert Emlékház, magyar kultúra napi rendezvények (Zenta, Kolozsvár, szórvány), Szabédi Napok, tordaszentlászlói kórustalálkozó, Kolozsvári Magyar Napokon való részvétel stb.

Szeretnénk folytatni a kulturális szakemberképzéseket, melyet – reményeink szerint – az EMMI finanszírozásában, valamint az NMI szakmai segítségével valósíthatunk meg. Ebben a programban még kérdéses a képzések romániai akkreditációja.

További feladataink közé tartozik a Magyar Ház-hálózat építése, melyet az idei novemberi VII. Magyar Házak Találkozóval szeretnénk folytatni, felvázolandó azon feladatokat, melyeket a Magyar Házak tölthetnek be a közösség életében.

A KKK szervezésében, az idén az NMI jóvoltából Lakitelek helyszínnel kerül sor augusztusban a négy éve Kolozsváron debütáló, tavaly a délvidéki Zenta-Orom helységeken lebonyolított KULTIVÁL-ra.

Partnerei vagyunk idén is a Kolozsvári Magyar Napoknak, rendezvénysátorral szeretnénk jelen lenni közösen az EMKISZ-szel, illetve az EMKE-t programszervezéssel képviseli a Györkös Mátyi Albert Emlékház is mint kulturális központ. Az idei esztendőben szeretnénk felvidéki és magyarországi kézműveseket meghívni sátrunkba. Az elnökség, illetve társszervezeteink részéről szívesen helyet adunk bemutatkozásra, esetleges programra.

A Szabédi László Emlékház irodalmi hagyatékát is tovább szeretnénk bővíteni, de helyszűke miatt ez már írói hagyatékok esetében is nehéz, nem beszélve könyvtárakról (l. Szabédi Emlékház beszámolót). Az irodalmi hagyatékoknak – Bartha Katalin Ágnes időleges távozása miatt – új kutatója van Széman Emese Rózsa személyében. Időszerű lenne a Szabédi László Emlékszoba felújítása, a kiállítás anyagának bővítése modern kiállítási interaktív eszközökkel, hang és képanyaggal való bővítése. Szeretnénk, hogyha az EMKE – Közép-Erdélyi Magyar Művelődési Intézet égisze alatt létrejönne az erdélyi (romániai) írói és színházművészeti hagyatékok tára. Ennek érdekében lassanként elengedhetetlennek tűnik az emlékház bővítése, de mindenképpen szükséges az épület egyes elemeinek felújítása.

Továbbra is programunkban szerepel az EMKE tulajdonában lévő ingatlanok átadása azoknak a civil szervezeteknek, amelyek közvetlenül használják az épületet. Ez anyagi költségekkel is jár, amit minden alkalommal az érintett civil szervezettel közösen kívánunk megoldani.

Aktívan részt kívánunk venni az Erdélyi Értéktár Bizottság munkájában, valamint javaslattétellel az értéktár bővítésében.

Lehetőségeink szerint folytatni kívánjuk az Egyesület könyvkiadói tevékenységének kibővítését.

I.8. Partnerszervezeteink

Az elmúlt időszakban az EMKE Országos Elnöksége a következő egyesületekkel, civil szervezetekkel és intézményekkel működött együtt a különböző programok lebonyolítása során:

– hazaiak: EMKISZ, Romániai Magyar Dalosszövetség, Kriza János Néprajzi Társaság, Romániai Magyar Zenetársaság, Barabás Miklós Céh, Romániai Magyar Népművészeti Szövetség, Romániai Magyar Népfőiskolai Társaság, Közép-Erdélyi Magyar Művelődési Intézet, Erdélyi Magyar Filozófiai Társaság, Kallós Zoltán Alapítvány, Téka Alapítvány, Heltai Gáspár Könyvtári Alapítvány, Kolozsvár Társaság, Korunk Stúdió, Homo Ludens Alapítvány, Lucian Blaga Központi Egyetemi Könyvtár, Kőváry László Honismereti Kör, a nagyenyedi dr. Szász Pál Egyesület – Magyar Ház, Teleki Magyar Ház Nagybánya, a medgyesi EMKE Millennium Ház, a kalotaszegi Bokréta Kulturális Egyesület, a kovásznai Körösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Domokos Géza Egyesület, Kovászna Megyei Művelődési Központ, Hargita Megyei Kulturális Központ, Törökvágási Református Egyházközség, Kolozsvár Belvárosi Unitárius Egyházközség, Bethlen Kata Diakóniai Központ, Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Anyanyelvápolók Szövetsége, Georgius Aranka Társaság, Áldás Népeség Egyesület, Tamási Áron Kulturális Egyesület (Farkaslaka), Magyar Civil Szervezetek Erdélyi Szövetsége, Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, Szórvány Alapítvány Temesvár, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, HÍD – Szebeni Magyarok Egyesülete, az RMDSZ Főtitkárságának Kulturális Főosztálya, valamint Társadalomszervező Főosztálya, Kolozsvári Művészeti Múzeum; a Balassi Intézet Magyarország Kulturális Központja, Sepsiszentgyörgy

– határon túliak: Miniszterelnöki Hivatal Nemzetpolitikai Államtitkársága, Emberi Erőforrások Minisztériuma, Külgazdasági és Külügyminisztérium, NMI Művelődési Intézet Nonprofit Kft., Magyar Művészeti Akadémia, Nemzetstratégiai Kutatóintézet, EMKE Észak-Magyarországi Képviselete – Sárospatak, Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia, Anyanyelvápolók Szövetsége – Budapest, Magyar Népművelők Egyesülete, Debreceni Egyetem, Csillagfalu Közhasznú Egyesület, Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet – Budapest, Civil Összefogás Fórum, A Művelődés Háza és Könyvtára – Sárospatak, Határon Túli Magyarságért Alapítvány – Pécs, Pécsi Egyetem diaszpóra programja, Civil Információs Centrum, Szolnok, Csemadok (Felvidék), a Csemadok Magyar Művelődési Intézete, Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Vajdasági Magyar Kulturális Szövetség, Alsólendvai Magyar Művelődési Intézet (Muravidék), Európa Ház – Kárpátalja, Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége, Százak Tanácsa – Budapest, Keresztény Értelmiségiek Szövetsége – Budapest, a magyarországi Teleházak Szövetsége, Nemzetstratégiai Kutatóintézet, Kárpát-medencei Online Oktatási Központ, TEMI – Területi Művelődési Intézmények Egyesülete

II. KIADVÁNYOK

Az EMKE kiadásában az EME könyvkiadónál megjelent a *Corollarium, köszöntőkötet a 90 éves Dávid Gyula tiszteletére*

Eseménynaptár 2019. Kiadta: RMDSZ Főtitkárságának Kulturális Főosztálya, Communitas Alapítvány, az EMKE Országos Elnöksége.

III. DÍSZOKLEVELEK, OKLEVELEK, KITÜNTETÉSEK

Az EMKE tiszteletbeli elnöke, Dávid Gyula 2018 május 15-én tiszteletbeli professzori címet kapott a BBTE Bölcsészettudományi Karától.

Bartha Katalin Ágnes 2018 novemberében, a Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvény keretében gróf Mikó Imre emléklapot kapott.

Az EMKE elnöke, Széman Péter 2019 márciusában Áder János köztársasági elnök által adományozott Magyar Arany Érdemkeresztet vehetett át a nemzeti ünnep alkalmából.

Munkájuk elismeréseként, a kistérségekben kiváló közművelő tevékenységet folytató személyeknek 5 oklevelet bocsátottunk ki Beszterce-Naszód, Maros, Szeben, Szilágy megyékben.

IV. ADMINISZTRATÍV ÜGYEK

A szervezet életében ez a folyamat kettős: egyrészt az egyesület saját belső életének adminisztrációja, másrészt a társszervezetekre (és nem csak) is kiható adminisztráció. Ezért a munkáért az Országos Elnökség részéről elsősorban Ács Zsolt felelt.

IV. 1. Belső adminisztráció

Az Egyesület belső adminisztrációját részben a vagyoni helyzet állandó igazgatása, az intézményi működést biztosító források megszerzése és ezen alapoknak szakszerű és hatékony elköltése, elszámolása jelenti.

IV. 2. Közösségi kihatású adminisztráció

A közösségi kihatású adminisztráció igencsak sokrétű.

Az EMKE elnöke révén részt vettünk a Communitas Alapítvány művelődési szaktestületének döntéshozatalában.

További kapcsolatépítésre törekszünk a különböző társszervezeteink között, valamint a társszervezetek és külföldi partnerintézményeink között.

V. MÉDIAPARTNEREK

Munkánkat támogatták: Szabadság, Krónika, Erdélyi Napló, Agnus Rádió, Kolozsvári Rádió magyar adása, Mária Rádió, Paprika Rádió, Kossuth rádió, Kolozsvári TV magyar adása, Erdélyi Magyar Televízió, Bukaresti TV magyar adása, Duna Televízió, hirhatar.ro, Transindex, Maszol, erdely.ma, Igen, tessék!, rendezvénynaptár.ro, esemenyek.ro, hírportálok.

Ugyanakkor az EMKE programjait különféle levelezési listákon és közösségi portálokon is ismertettük. Az országos elnökségnek, valamint a Györkös Mányi Albert Emlékháznak külön levelező listája van, amely által a szimpatizánsok tudomást szereznek az intézményben sorra kerülő rendezvényekről.

A Kolozsvári Rádió magyar adásával kötött szerződésünk értelmében az EMKE programjait ismertetik, valamint a Györkös Mányi Albert Emlékházban zajló *Nyitott szemmel* című beszélgető est hanganyagát rögzítik, később pedig sugározzák. Kulturális referensünk, Széman E. Rózsa állandó anyanyelvápoló rovattal jelentkezik, *Szóköz* címmel.

VI. ANYAGI FORRÁSOK

Az Egyesület alapműködését nagy részben a Miniszterelnöki Hivatal Nemzetpolitikai Államtitkársága, a Nemzeti Jelentőségű Intézmények finanszírozási programja keretében a Bethlen Gábor Alapon keresztül biztosította, valamint részben az RMDSZ Főtitkársága támogatta. Az idei, 2019-es esztendőre a BGA-val már megkötöttük, az RMDSZ-szel rövidesen megkötjük a támogatási szerződéseket, ezúton is megköszönve a támogatásokat. Megjegyezzük, hogy a 2018. évi normatív támogatással a Bethlen Gábor Alap, illetve az RMDSZ felé már elszámoltunk, várjuk elszámolásunk elfogadását.

Programjainkat pályázati úton támogatta a Communitas Alapítvány, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Bethlen Gábor Alap központi és regionális irodái. Programjaink támogatója volt még a Kolozs Megyei Tanács.

A tavalyi esztendőben – de kihatással az idei terveinkre – támogatásokat kaptunk Mikó Imre-díjas vállalkozóktól is programjaink megvalósításában.

VII. VAGYONI HELYZET

VII. 1. Ingatlanok

Az EMKE Országos Elnökségének törzsvagyonát az ingatlanjai képezik.

2013 óta résztulajdonosai vagyunk és működtetjük a Sütő András szülői házat. Azóta felújítottuk az emlékházat, újrabeépítettük a nyári konyhát, valamint felújítottuk a kerítést, a bekötő hidakat, valamint több járdát. Folytatni szeretnénk az emlékház környezetének rendbetételét, a csűr állagmegóvásával, valamint az oldalsó kerítés felújításával, bár ezekre pillanatnyilag nem áll még rendelkezésünkre anyagi fedezet.

Györkös Mányi Albert Emlékház – Kolozsvár

Az alapidokumentumok szerint ez az EMKE hivatalos székhelye; az Emlékház egyben székhelyül szolgál még a Romániai Magyar Dalosszövetségnek, a Romániai Magyar Zenetársaságnak és a Kőváry László Honismereti Körnek is. Itt van a székhelye a 2012 januárjában bejegyzett Asociația Györkös Mányi Albert Emlékház Egyesületnek is.

Szabédi László Emlékház – Kolozsvár

Itt működik az EMKE Országos Elnökségének irodája, az írói hagyatéki könyvtár és kéziratár, valamint a Szabédi-emlékszoba. Szintén itt kapott helyet a *Művelődés* folyóirat szerkesztősége is.

Az Emlékház székhelyül szolgál a Közép-Erdélyi Magyar Művelődési Intézet, az EMKISZ, valamint a Kolozsvár Társaság számára is. A ház kibővítése elkerülhetetlen, melyre több lépcsőben (tervezés, engedélyek

beszerzése, kivitelezés) továbbra is pályázni fogunk. 2017-ben sikerült elkészíttetnünk a bővítési terveket, most mar csak a kivitelezésre kell előteremteni a pénzalapokat.

Szilágysomlyói EMKE-ház: koncesszionálva van a Szilágysomlyó és környéke EMKE – Magyar Ház részére.

Bákói csángó központ: a Moldvai Csángó Magyarok Szövetségének székhelye; 2015. január 1-én megkötöttük az új koncessziós szerződést, mely 2020. december 31-ig érvényes.

Pusztinai Magyar Ház: 2012-ben koncesszionálási szerződést kötöttünk az épületet fenntartó csíkszeredai székhelyű Pusztinai Házért Egyesülettel, ami 2016. december 31-én járt le, és került megújításra.

VII. 2. Infrastruktúra-bővítés

A Szabédi Emlékház már szűkös feladatai ellátására. Bővítése elengedhetetlen. Erre vonatkozólag megvannak az előzetes látványtervek és egy előzetes építési kalkuláció is, reméljük, hogy rövidesen meglesznek az anyagi feltételek az építkezési tervek elkészítéséhez. Ugyanakkor – függetlenül a bővítéstől – bizonyos karbantartási munkálatok elvégzése már elengedhetetlen az épület állagának megóvása szempontjából. Tavaly sikerült az irattár számára új polcokat és tároló dobozokat beszerezni, de ezek elhelyezése szinte lehetetlen. A lehetőségekhez mérten szeretnénk folytatni és befejezni a Sütő-ház környezetének rendbetételét.

VIII. MUNKATÁRSÁK

VIII. 1. Fizetett állandó alkalmazottak

Az eltelt közgyűlés óta az EMKE Országos Elnökségének az elnöki munkakörön kívül állandó fizetéses alkalmazottja volt Kós Katalin, a Györkös Mátyás Albert Emlékház vezetője, dr. Bartha Katalin Ágnes, a Szabédi Emlékház vezetője, Ács Zsolt, az Országos Elnökség irodavezetője, dr. Széman Emese Rózsa és Vincze László szakreferensek.

VIII. 2. Fizetett bedolgozók

Állandó bedolgozói munkakörben tevékenykedett Katona Réka könyvelő.

VIII. 3. Önkéntesek

Köszönettel tartozunk László Miklósnak, Essig Józsefnek és az EMKISZ által biztosított önkénteseknek – munkatársainkon kívül – a közgyűlés lebonyolításához nyújtott segítségért.

Az önkéntesek névsorát lásd az EMKISZ, illetve a Györkös-Mátyás Albert Emlékház beszámolójában.

IX. AZ EMKE VEZETŐSÉGE

Országos Elnökség

Tiszteletbeli elnök: Dávid Gyula

Elnök: Széman Péter

Főtanácsos: Muzsnay Árpád

Régiós alelnökök: Fekete Réka (Arad, Bánság), Fleisz János (Nagyvárad, Partium), dr. Ábrám Zoltán (Marosvásárhely, Közép-Erdély)

Társadalomszervező alelnök: Szép Gyula (Kolozsvár)

Elnökségi tagok: Házy Bakó Eszter (Brassó), Tóth Guttman Emese (Kolozsvár), Serfőző Levente (Szeben, Dél-Erdély), Imreh Marton István (Sepsiszentgyörgy), Ferencz Angéla (Csíkszereda).

2018. április havában

dr. Széman Péter, elnök

Elnöki beszámoló az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Ifjúsági Szervezetének 2018-as évi tevékenységéről és 2019-es terveiről

2018. március 18. – 2019. március 30.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Ifjúsági Szervezete a következő tevékenységeket szervezte meg az elmúlt évben:

2018. márc. 17.	EMKISZ Közgyűlés
2018. ápr. 19-20.	Könyvturi élőKönyvtár (Kolozsvár)
2018. ápr. 27-28.	EMKE-EMKISZ képvislet a Mediawave fesztiválon (Komárom)
2018. máj. 24-25. konferencián	A Felnőtté Képzés (és az EMKISZ) bemutatása a HuCER2018 pedagógiai konferencián
2018. máj. 26.	Könyvturi élőkönyvtár (Válaszút)
2018. jún. 9.	II. Kulturális Ifjúsági Filmnap
2018. júl. 6–8.	EMKISZ képvislet és Könyvturi a Hungarikum Napokon (Nagyszeben)
2018. júl. 9–15.	„Digitális világ veszélyei” – drámapedagógiás tábor (Kiskunfélegyháza)
2018. aug. 17–19.	IV. Kultivál – Kárpát-medencei Kulturális Ifjúsági Fesztivál
2018. aug. 18.	Könyvturi (Magyarfenes)
2018. aug. 21–25.	Felnőtté Képzés Magyarnapos különkiadás
2018. aug. 23–26.	EMKE-EMKISZ sátor a IX. Kolozsvári Magyar Napokon
2018. szept. 28-29.	Ifjúsági nyílt nap és Könyvturi (XXVI. Báthory Napok, Szilágysomlyó)
2018. okt. 18.	Felnőtté Képzés – pénzügyek
2018. nov. 10.	IV. Legszebb Erdélyi Magyar Dal – gálaest
2018. nov. 15.	Felnőtté Képzés – GDPR
2018. nov. 24.	Magyar nyelv és szórvány napja (EMKE-vel)
2018. dec. 13.	Felnőtté Képzés – adományozás
2019. feb. 21.	Digitális világ veszélyei – bemutató és beszélgetés az Apáczai Csere János Líceumban
2019. feb. 28. – márc. 1.	Művészeti Karaván I. találkozó (EMKE-vel)
2019. márc. 15.	Pilvax kávéház és „Ady márciusa” versszínházi előadóest
2019. márc. 23.	Nekünk ZÖLD! Környezettudatossági műhely I. alkalom

Hagyományos nagyprogramjaink

Közgyűlés

2018. március 17-én került sor rendes éves közgyűlésünkre, melyen bemutattuk előző évi tevékenységünket és 2018-as terveinket. Ugyanekkor Mikó Gergely ügyvezető lemondott, helyét a Közgyűlés meghatalmazásával, megbízott alelnökként Kovács Lilla vette át. A bővített elnökség tagjait a Közgyűlés újabb egy évre felhatalmazta a feladatkörök betöltésére.

Titkár: Sándor Csilla

Sajtófelelős: Bede Laura

Marketingfelelős: Kolumbán Zenge

Pályázati felelős: László Tímea

Könyvturi | élőKönyvtár

A kolozsvári, hagyományosan évadnyitó eseményre 2018. április 19-20-án került sor a Szabók Bástyájában. A kétnapos rendezvényt könyvgyűjtés előzte meg (a könyvek gyűjtésében a Szabédi László Emlékház munkatársai voltak segítségünkre), és a két nap alatt nagyjából ötezer adománykötet talált gazdára. A Könyvturi állandó programja mellett a két nap során összesen 12 élőkönyvet „lapozgathattak” az érdeklődők: a „semmitől mindent” hívószó alapján meghívott vendégek olyan személyek voltak, akik valamilyen szinten hátrányos helyzetből indulva értek el kiemelkedő sikereket. Mindemellett író-olvasó találkozók, anyanyelvi kvízek, irodalmi játékok is helyet kaptak a programsorozatban.

A negyedik Könyvturi a következő programokkal várta a látogatókat:

Állandó programok:

Görbe tükör a mai fiatalokról – a Kárpát-medencei Kulturális Ifjúsági Fesztivál vándorkiállítása

Irodalmi mozaik – elrejtett idézetek

Versfoltok – ad-hoc versfelolvasás a Könyvturi szegleteiben

Irodalmi kávéház – a legjobb kávék és a legjobb könyvek egy helyen

Perspektíva kiállítás

Verssarok

Gyerekprogramok: kézműves-foglalkozás, játékok, mesemondás, arcfestés

Programpontok:

Csütörtök, április 19.

10:00 – kapunyitás

12:00 – Licitjáték (szervező: Anyanyelvápolók Szövetsége Ifjúsági Szervezete – ASZISZ)

14:00 – Gyerekszemmel – hogyan működik jelenleg a gyerekirodalom? Meghívottak: Zsigmond Emese, a Napsugár főszerkesztője, Demény Péter író. Moderál: Fodor Emőke pedagógus.

15:00 – Varázsketyere (szervező: ASZISZ)

16:00 – Mit olvas szívesen a mai fiatalság? Meghívottak: Miklós Réka (Bleeding Bride) és a Tini Irodalmi Kör tagjai (Gyergyószentmiklós)

17:00 – Kulisszák mögött – hogyan születik a könyv? Meghívottak: Matei László grafikus, Jakab Márta szerkesztő, korrektor. Moderál: Jakabffy Tamás szerkesztő

18:00 – Mit kutat egy doktoris? Meghívottak: Tamás Réka, Bartok Barbara, Müller Erik, Csiki Zsuzsa doktoranduszok. Moderál: Mák Arany

Péntek, április 20.

10:00 – kapunyitás

12:00 – Varázsketyere (szervező: ASZISZ)

15:00 – Licitjáték (szervező: ASZISZ)

16:00 – Miről írnak szívesen a mai tollforgatók? Meghívottak: Benke András, Solymár András, Serestély Zalán fiatal szerzők. Moderátor: Oláh Csilla

17:00 – André Ferenc Szó tag adó c. kötetének bemutatása. Kérdez: Márton Evelin író

18:00 – Bogdán Zsolt színművész előadása

A Könyvturi kategóriái: szépirodalom, vers, szakmai, tudományos, gyerek, utazási, idegen nyelvű

Az élőKönyvtár „könyvei”: mozgássérült, táncos, igazgató, néprajzos, gyűjtő, tanító, maratonfutó, lelkész, borász, író, hegymászó, tréner

Bár a 2018 elején eltervezett helyszíneink mindegyikét nem tudtuk elérni az év folyamán, azért mégis sok helyre ellátogattunk idén is a Könyvturival: májusban Válaszúton, a Családok Napján örvendeztettük meg könyvstandunkkal az olvasni vágyókat, júliusban Nagyszébenben, a Hungarikum Napokon, augusztusban pedig Magyarfenesen, a Magyarfenesi Magyar Napok alatt osztogattuk a jobbnál-jobb köteteket. Szeptemberben immár hagyományszerűen részt vettünk a szilágysomlyói Báthory Napokon, ahol a szokásos Könyvturi mellett ifjúsági nyílt napot is tartottunk sok-sok kvízzel és játékkal várva a helyi fiatalokat, valamint a Digitális világ veszélyei-táborban megalkotott érzékenyítő előadást is bemutattuk.

Legszebb Erdélyi Magyar Dal pályázat

2018-ban már negyedik alkalommal sikerült megszerveznünk az egyik legnagyobb eredményeket elért programunkat, a Legszébb Erdélyi Magyar Dal pályázatát és programsorozatát. A július első hetén induló pályázat célja – az eddigi évekhez hasonlóan – az erdélyi magyar könnyűzenei élet támogatása, a kezdő, feltörekvő zenekarok motiválása arra, hogy anyanyelvükön alkossanak saját dalokat. A pályázati periódus hagyományoszerűen 2018-ban is szeptember 30-án zárult le, majd az egy hónapos zsűrizési idő után október elején kezdtük el a két kategória (25 alatti és 25 fölötti) legjobb három zenekarának felkeresését, és a gála programjának egyeztetését. A IV. LEMD-gálára november 10-én, szombaton került sor a kolozsvári Bulgakov kávéházban, a zenekarok tagjainak többsége azonban már pénteken estére megérkezett. Szombaton délelőtt 11 órától a zenekarok behangolása zajlott, majd egy közös ebédet követően 16 órától elkezdődtek a bemutatkozó koncertek: először a 25 alatti, majd a 25 év fölötti kategória zenekarai tartották meg fél órás minikoncertjüket. A koncertek után a zsűri visszavonult, hogy meghozza végleges döntését a zenekarok helyezéseiről, majd 20 órától kezdetét vette a díjkiosztó gála. A gálát 21 órától a 25 év alatti, míg 22:30-tól a 25 év fölötti kategória nyertesének koncertje zárta, ami után közös afterpartin vettek részt a zenekarok tagjai valamint a szurkolók, rajongók.

Az immár megszokott zsűri (André Ferenc költő, slammer; Balázs Imre József irodalmár, hobbizenész és Gábora-Máté Éva énekes; illetve a helyszíni zsűrizésen Pap Tibor, a Peron Alapítvány elnöke) ismét nem volt könnyű helyzetben, hiszen összesen harminchárom, minőségében és eredetiségében eléggé hasonló dal közül kellett kiválasztaniuk a legjobbakat. A végső sorrend a következő lett:

25– kategória:

1. hely: Egyszer Fenn (4S Street)
2. hely: Lebegő (Szintaxis)
3. hely: Zűrzavar (Teddy Queen)

25+ kategória:

1. hely: Egyetlenem (No Sugar)
2. hely: Akarom (Póra Zoli és a Stone Hill)
3. hely: Jár még egy álom (Monyo Project)

II. Kulturális Ifjúsági Filmnap – a TE világod a mozivásznon

2018-ban folytattuk a filmesek világa felé nyitó programunkat, a Kulturális Ifjúsági Filmnapot is. Idei programunk szintén egynapos rendezvény maradt, melyre június 9-én került sor a kolozsmonostori Dacia moziban. A nap programja a következő volt:

11:30 Megnyitó

12:00 Versenyen kívüli filmek vetítése

Az ŐszinTE versszínház versfilmjei

Örökségünk Őrei bemutatófilmek

Kocsis Tünde interjúfilmje

13:30 Szünet

14:00 Pályaművek vetítése

Bokor Katalin: Elveszett Ember

Szabó Sámuel: Ai parcat ca un bou

Szilágyi Róbert: Fehér tükör

Cebrat Szilárd: A Sűgő

15:00 Beszélgetés az alkotókkal

16:00 Beszélgetés Csibi Lászlóval a Nussbaum 95736-ról

17:00 Nussbaum 95736

18:00 Díjkiosztó és tombola

A filmek megnézése után a legőszintébb zsűri, a közönség döntött a helyezésekről. Az első helyet Bokor Katalin Elveszett ember c. filmje nyerte el, a második Cebrat Szilárd A Sűgő c. filmje érdemelte ki, Szabó Sámuel Ai parcat ca un bou című filmje pedig a harmadik helyezést érte el.

Bár a KIF 2018-ban is szívügyünk volt, be kellett látnunk, hogy az alapból kitalált koncepció, pontosabban a program időzítése kívánivalót hagy maga után: látogatottságunk sajnos meg sem közelítette a remélt számot. A program után levontuk a tanulságokat, így – bár természetesen folytatni fogjuk a Filmnap szervezését – a 2019-es KIF-et már más időpontban, újragondolva fogjuk megszervezni.

Természetesen a nevezett filmek turnéztatása idén sem maradt el: a nevezett filmeket levetítettük a Kolozsvári Magyar Napok alatt az Ifjúsági Pavilonban, a két legjobb filmet pedig a 2018-as Kultiválra is elvittük – ezen az alkalmon Bokor Katalin, az első helyezett film rendezője is velünk tartott.

IV. Kultivál – Kárpát-medencei Kulturális Ifjúsági Fesztivál

A negyedik Kultiválra a délvidéki (szerbiai), Zenta melletti Orom településen, a Malomfesztivál keretében került sor, augusztus 16–18. között. A #fesztivál mottóval megszervezett találkozó nem is találhatott volna jobb helyszínre, mint a Malomfesztivál, ami csodás helyszínével és nyitott, barátságos légkörével rögtön beszippantotta a résztvevőket. Az öt régióból érkezett résztvevők a fesztiváltábor területén belül, egy nagy közös sátorban alkottak a Kultivál két napja alatt: itt zajlottak a kézműves foglalkozások, a sátor egyik fele kiállítóterem, a másik fele barkácműhely vagy próbahely volt a napok folyamán, de moziteremként és koncerthelyszíneként is kiválóan megfelelt a Kultivál-sátor. A programok között volt filmvetítés, reneszánsz táncbemutató, és színjátszó workshop is. A fesztiválra érkezett zenei formációk a Malomfesztivál Akácosház színpadának műsorát gazdagították - Kecskemétről a Kék Stúdió, a Felvidékről pedig a Pálmafunk zenekar érkezett, de természetesen most sem maradhatott el a sátorban a több programot is aláfestő, vagy az estéket feldobó örömmzene. A színjátszók Varga Tamás vezetésével egy 20 perces, etüdökből álló előadást állítottak színpadra a második nap zárásaként, amelyben a fesztivál tematikát járták körbe, igen ötletes és olykor

rendhagyó megközelítésben. Sajnos az idő nem volt kegyes a fesztiválókhöz, és óriási viharokkal szakította félbe a programokat, de szerencsére az ijedtségen és egy kis beázáson kívül senkinek sem lett nagyobb baja.

A már „hagyományosnak” számító produkciók mellett a negyedik Kultiválon sikerült egy régi tervet tető alá hozni, és egy szakmai képzést is tartani a résztvevő és érdeklődő fiataloknak a Nemzeti Művelődési Intézet hathatós segítségével, a fiatalok kulturális életbe való bevonásának lehetőségeiről. A rövid, de igen tartalmas és interaktív képzés a végén egy jövőtervező beszélgetésbe fordult, és egy-két új projektötlet körvonalazódásában is segített.

Mivel a Kultivál dátuma aránylag későn, csupán 2018. júliusának elején véglegesedett, ezért a szokásosnál kisebb csapattal tudtuk képviselni régióinkat a fesztiválon. A résztvevők névsora:

Bokor Katalin (film)

Eke Zsuzsanna (reneszánsz tánc)

Fazakas Réka Rebeka (kézművesség/képzőművészet)

Sallay Márton (festészet/képzőművészet)

Tímár Dalma Ananda (reneszánsz tánc)

Az EMKE képviseletében: Széman Péter elnök

Az EMKISZ képviseletében: Tamás Csilla elnök, Tamás Lehel tag

Felnőtté képzés

2018-ban is folytattuk a 2017-ben elindított Felnőtté Képzés programsorozatát, amellyel a frissen érettségizett, vagy éppen diplomázott fiataloknak igyekszünk segíteni olyan témakörök meg- és átbeszélésével, amelyek a mindennapi életben kikerülhetetlenek, de amelyekről mégis kevés szó esik az oktatásban. A képzésekhez úgy a Magyar Napok ideje alatt, mint a továbbiakban is a témában jártas szakembereket kértünk és kérünk fel, akik szívesen és közérthetően tudnak beszélgetni az érintett problémákról.

A 2018-as Magyar Napos képzéssorozat fő vezérfonala a társadalmi felelősségvállalás, a beszélgetésekben igyekeztünk hangsúlyossá tenni ezt a tematikát. Az idei képzés öt napja alatt a következő témákat érintettük:

Augusztus 21., kedd: Közösségi-társadalmi felelősségvállalás módjai – kerekasztal-beszélgetés (civil felelősségvállalás, jogi aktivizmus, környezetvédelem, állatvédelem, tudatos vásárlás, stb.). Beszélgetőtársak: Bethlendi András, Papp-Zakor Janka, Kovács Csongor

Augusztus 22., szerda: Mindennapi közgazdasági ismeretek (bankszámlanyitás, pénzkezelési módok, befektetések, megtakarítások stb.). Beszélgetőtárs: dr. Szász Levente

Augusztus 23., csütörtök: Alapvető állampolgári jogok és kötelezettségek (pl. rendőrségi, csendőrségi és egyéb igazoltatások, elszendvedett támadás bejelentése, csendháborítási feljelentések kezelése stb.). Beszélgetőtárs: Kis Júlia

Augusztus 24., péntek: Általános ügyintézés (hivatali ügyintézés, családi állapotban beálló változások bejelentése, jogosítványszerzéshez szükséges iratok, szociális lehetőségek, stb.). Beszélgetőtárs: Oláh Emese

Augusztus 25., szombat: Diákok jogai és kötelezettségei (egyetemi szabályozások, beiratkozás, kilépés, évfagyasztás, áthallgatás, ösztöndíjak, vizsgajogok – mit hogyan kell elintézni, mi kötelező és mi szabad?). Beszélgetőtársak: dr. Soós Anna, Tonk Márton, Andacs Zsolt-Levente (Sapientia)

A Felnőtté Képzéseket az egyetemi év beindultával tovább folytattuk, havi egy alkalmat igyekezve megtartani. 2018. októberében Mészáros Alida befektetési szakember volt a segítségünkre, hogy eligazodhassunk a gazdasági kérdések világában – előadása leginkább a fiatal munkavállalóknak volt hasznos, mivel a kötelező adókról, járulékokról, kiemelten pedig a nyugdíjpénztár működéséről beszélt. Novemberben a sokakat megrémisztő GDPR-törvénycsomagról beszélgettünk Kis Júlia jogással, a Jogaink Egyesület elnökével, míg decemberben a mindent eluraló adományozási lázat próbáltuk meg boncolgatni egy kicsit, és olyan irányokat, megoldásokat találni, ahol biztosak lehetünk benne, hogy valóban jó helyre és jó célra adakoztunk. Ebben Balázs-Bécsi Katalin Enikő, a Téka Alapítvány igazgatója, a keresztszülő program koordinátora; Rariga Imola-Beáta, a Téka Kollégium igazgatója; és Angyalosi Beáta fotós, állatmentő, a Pawsome naptár megálmodója volt a segítségünkre.

A gyakorlati programok szervezése mellett a Felnőtté Képzést jó példaként is bemutathattuk: az EMKE jóvoltából ugyanis részt vehettünk a 2018-as HuCER (Hungarian Conference on Educational Research) konferencián, ahol a Felnőtté Képzésről – és természetesen az EMKISZ-ről – beszélhettünk egy rövid előadás keretében.

Egyéb programok

Nekünk ZÖLD! – környezettudatossági műhelymunka-sorozat

2018 végén egy új programsorozat tervezésébe is belefogtunk. Csatunk egy környezettudatossági programot tervezett el, kiemelten műhelymunkaként, tehát gyakorlati foglalkozásként elgondolva a tervezett találkozókat. A program célja, hogy olyan, a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés iránt érdeklődő (nagy)városi fiataloknak adjon mindennapos életvezetési tanácsokat, akiknek a városi életmódból következő helyhiány, időhiány miatt nehezebb egy környezettudatossági szempontból is fenntartható életmódot folytatni. Az RMDSZ Nőszervezőnek támogatásával létrejött programsorozat első találkozójára folyó év március 23-án került sor, ekkor a házi komposztálás lehetőségéről beszélgettünk Dávid Zoltán tájkertésszel.

Pilvax kávéház és „Ady márciusa” versszínházi előadást

Egyesületünk immár két éve részt vesz a kolozsvári március 15-i megemlékezések ifjúsági programjainak szervezésében, saját programokkal is hozzájárulva a közös ünnepléshez. Mint ahogy 2018-ban, úgy idén is

berendezték a „Pilvax kávéházat”, valamint ismét kiállítottuk kétnyelvű (magyar és román) pannókiállításunkat, amelyen a '48-49-es forradalom erdélyi eseményeiből és fontos személyei közül mutattunk be néhányat. Bár a Pilvax-hangulat csak március 15-re korlátozódott a rendezvénynek helyt adó Blériot kávézóban, a kiállítás ezután még két hétig, 2019. március 29-ig megtekinthető volt a kávézóban.

Az idei évben egy új programmal is jelentkeztünk a március 15-i ünnepségre: Ady márciusa címen versszínházi előadást készítettünk és adtuk elő 15-e délutánján. A teltházas előadást három előadó: Széman Emese Rózsa, Tamás Lehel és Tamás Csilla mutatta be.

Társszervezések

Az EMKISZ nem csak saját szervezésű programokat rendezett, de aktívan részt vett több program lebonyolításában is, főként az EMKE-vel együttműködésben.

Programsorozat a 7. Kolozsvári Magyar Napokon

Immár hagyományszerű, hogy a Kolozsvári Magyar Napok alatt az EMKE és az EMKISZ közös programsátrat szervez, sok-sok színes részprogrammal. 2018-ban augusztus 23-26. között működött a programsátrunk, a négy nap alatt mintegy 200 ember fordult meg programjainkon.

A sátorprogram a következő volt (kiemelve az EMKISZ programjai)

Folyamatos programok:

- az EMKE, EMKISZ, valamint tag- és társszervezeteinek bemutatkozása
- kiállítás az EMKE és az EMKISZ eddigi tevékenységéből
- Mit gondolnak a fiatalok a kultúráról? – kiállítás, hanganyag és vetítés (EMKISZ)
- az Anyanyelvápolók Szövetsége, ASz Ifjúsági Szervezete, valamint a Georgius Aranka Társaság bemutatkozása, játékos anyanyelvi feladatlapok, kvízek
- kézműves foglalkozások: erdélyi, magyarországi, kárpátaljai kézművesek foglalkozása

SÁTORPROGRAM NAPI BONTÁSBAN

2018. aug. 23., csütörtök

10:00	sátornytás
10:00–18:00	az EMKE kiadványainak, valamint a Művelődés folyóirat, a fiók- és társszervezetek és az ASz egésznapos standja
11:30–14:30	kézműves foglalkozás (Futóné Tóth Krisztina kézműves, Békéscsaba)
13:00	Kolozsvári Honfoglaló – interaktív kultúrtörténeti játék (EMKISZ)
14:00–16:30	bemutatkoznak az EMKE fiók- és társszervezetei; kerekasztal-beszélgetések
14:30–18:00	kézműves foglalkozás (Fazakas Réka képzőművész)
16:30–17:30	anyanyelvi csapatbajnokság (Varázsketyere)

2018. aug. 24., péntek

10:00 sátornyitás

10:00–18:00 az EMKE kiadványainak, valamint a Művelődés folyóirat, a fiók- és társszervezetek és az ASz egésznapos standja

11:30–14:30 kézműves foglalkozás (Fazakas Réka képzőművész)

13:00 Kolozsvári Honfoglaló – interaktív kultúrtörténeti játék (EMKISZ)

14:00–16:30 bemutatkoznak az EMKE fiók- és társszervezetei; kerekasztal-beszélgetések
A Georgius Aranka Társaság és az Anyanyelvápolók Szövetsége bemutatkozása

14:30–18:00 kézműves foglalkozás (Futóné Tóth Krisztina kézműves, Békéscsaba)

16:30–17:30 anyanyelvi csapatbajnokság (Licitjáték)

2018. aug. 25., szombat

10:00 sátornyitás

10:00–18:00 az EMKE kiadványainak, valamint a Művelődés folyóirat, a fiók- és társszervezetek és az ASz egésznapos standja

11:30–14:30 kézműves foglalkozás (Futóné Tóth Krisztina kézműves, Békéscsaba)

13:00 Kolozsvári Honfoglaló – interaktív kultúrtörténeti játék (EMKISZ)

14:00–16:30 bemutatkoznak az EMKE fiók- és társszervezetei

Életunt-e a „mai fiatal”? A fiatalok aktivizálásának módjai – kerekasztalbeszélgetés ifjúsági-kulturális egyesületek tagjaival (EMKISZ)

14:30–18:00 kézműves foglalkozás (Kémenes Hajnal tanítónő, Székelyhodos)

16:30–17:30 anyanyelvi csapatbajnokság (Varázsketyere)

2018. aug. 26., vasárnap

10:00 sátornyitás

10:00–18:00 az EMKE kiadványainak, valamint a Művelődés folyóirat, a fiók- és társszervezetek és az ASz egésznapos standja

11:30–14:30 kézműves foglalkozás (Kémenes Hajnal tanítónő, Székelyhodos)

13:00 Sajtós játékok az EMKE-sátorban – IX. KMN – Kolozsvári Honfoglaló – interaktív kultúrtörténeti játék (EMKISZ)

14:00–16:30 bemutatkoznak az EMKE fiók- és társszervezetei

kerekasztal-beszélgetések

14:30–18:00 kézműves foglalkozás (Futóné Tóth Krisztina kézműves, Békéscsaba)

15:00 Csodamesemondás – IX. KMN Körmöczi-Kriván Péterrel (Berkenye, Mo.)

16:30–17:30 Sajtós játékok az EMKE-sátorban – IX. KMN – anyanyelvi csapatbajnokság (Licitjáték)

Magyar nyelv és szórvány napja

„Az ifjúság a jövő” – magyar nyelv napja és szórvány nap a centenárium évében néven tartottuk meg az EMKE-vel és az Életfa Családsegítő Egyesülettel közös szervezésben a magyar nyelvet ünneplő programunkat 2018. november 24-én. A fiatalos programsorban anyanyelvi és történelmi kvízekkel, drámajátékokkal vártuk az érdeklődőket.

A nap programja a következő volt (kiemelve az EMKISZ által szervezett programpontok)

10:00 – 18:00

Folyamatosan

kézimunka-foglalkozások az Életfa Családsegítő Egyesület szervezésében

1000 év Erdélyben, 100 év Romániában – interaktív online kvízek

10:45 Megnyitó

- az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület - EMKE,
- az Életfa Családsegítő Egyesület,
- az EMKISZ, valamint
- a Georgius Aranka Társaság képviselőjének köszöntője

11:00

BEUGRÓ az EMKISZ szervezésében

13:00

Anyanyelvi licitbajnokság – iskolák közötti döntő

14:30

Világunk, a nyelv

a kolozsvári Vakok és Gyengénlátók Speciális Iskolája, valamint az Onisifor Ghibu Elméleti Líceum tanulóinak műsora (irányítójuk Cseh Katalin)

Tudományos-ismeretterjesztő előadások

Péntek János: *Nyelvi folyamatok a szórványokban*

Balázs Imre József: *Írott nyelv és beszélt nyelv viszonya az erdélyi magyar irodalomban*

Széman Emese Rózsa: *Egy elfeledett élet – kicsoda volt A. Weress Margit? A versmondás presztízse az impériumváltás idején*

17:00

Kirándulás a felhőben – Balázs Imre József zenés könyvbemutatója

Művészeti Karaván – filmes műhely

Szintén az EMKE támogatásával és lebonyolításában szervezhettük meg a Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel és a zentai Bolyai Filmműhellyel közösen középiskolásoknak szóló filmes műhelyünket, amelyet a Művészeti Karaván pályázat keretében szervezhettünk meg. A kétalkalmas programsor lényege az, hogy egy közös filmes fórumot hozzon létre a zentai Bolyai Filmműhely, valamint a kolozsvári film iránt érdeklődő középiskolás fiatalok részére, azzal a nem titkolt céllal, hogy a két alkalom végére egy vagy több vállalható közös alkotást tudjon bemutatni a résztvevő csapat. A műhely első, kolozsvári találkozására február 28. és március 3. között került sor, 5-5 diák részvételével mindkét régióból; a csapatot Zentáról Zsolnai Ákos, Kolozsvárról Csibi László filmesek instruálták. Bár az első alkalmon már sikerült létrehozni egy, a Házsongárdi temetőt a fiatalok szemszögéből bemutató alkotást, a műhely legnagyobb eredményének mégsem ezt, hanem a Kolozsvár Filmműhely megalakulását tartjuk, lévén ez az első és egyetlen olyan filmes műhely Kolozsváron, amely a középiskolásokat szólítja meg.

„Digitális világ veszélyei” drámapedagógiai tábor

2017-ben kezdtünk közös munkába a kiskunfélegyházi Kreatív Mozaik Alapítvánnyal, egy közösen szervezett drámapedagógiai tábort terveztünk el ekkor. Bár az első leadott Erasmus+-os pályázatunk nem talált támogatásra, ezt később kijavítottuk és -bővítettük, így a második pályázati körben sikerült támogatást szereznünk a tábor költségeire. A Kiskunfélegyházán és Szegeden megszervezett táborban országunként 15-15, tehát összesen harminc középiskolás diák vett részt, szakmai vezetők irányításával.

Az ifjúsági csere vezérfonalának a középiskolás korosztályt nagyban érintő internetes zaklatás témakörét választottuk, az egy hét alatt a fiatalok több előadáson és beszélgetésen is részt vettek a helyi bűnüldözési szervek képviselőivel a tábor főszervezője, Dr. Horváth-Rekedt Gréta fiatalkori bűnözésért felelős rendőrfőhadnagy jóvoltából. A beszélgetések mellett a diákok egy drámapedagógiai képzésen is részt vettek, ahol egy internetes zaklatási esetet, egészen pontosan egy „szexting” (szexuális zaklatás) történetet dolgoztak fel és tanultak meg. A Benedek-Konczi Eszter és Kroó Balázs színművészek által vezetett foglalkozásokon a fiatalok nem csak a színészi munka rejtelseiben mélyedhettek el, de alaposan átbeszélhették a jelenetben szereplő karakterek motivációit is, ezzel felkészülve arra, hogy ne csak előadóként, de kortárs segítőként is továbbadhassák a tanultakat.

Az Erdélyből érkező 15 diák közül három kolozsvári diákkal, név szerint Balogh Rebekával, Gregus-Fóris Gergővel és Müller Tiborral tovább is tudtuk folytatni a munkát, így a mai napig két helyszínen, a már

korábban említett szilágysomlyói ifjúsági nyílt napon, valamint (folyó év februárjában) az Apáczai Csere János elméleti líceumban is sikerült bemutatni a cserén kidolgozott darabot. A tábor sikerességét mutatja, hogy a jelenet bemutatását követő beszélgetést a fiatalok minimális segítséggel maguk vezették le, felhívva kortársaik figyelmét az internetes világban való kalandozás veszélyeire.

Szervezeti képviselet

Az elmúlt évekhez hasonlóan elnökségünk sok hivatalos eseményen, megbeszélésen képviseltette magát. A 2018-as év folyamán is részt vettünk a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal ülésén, illetve több szakmai konferencián is. Az eddig nem említett helyszínek közül ki kell emelnünk a komáromi Mediawave fesztivált, ahol standdal népszerűsítettük egyesületünket, amellet, hogy úgy a Legszebb Erdélyi Magyar Dal, mint a Kulturális Ifjúsági Filmnap nyertes alkotásait bemutattuk itt. Ugyanitt került sor a Legszebb Erdélyi Magyar Dal program, mint jó példa bemutatására a Növelés vagy nevelés című EFOP-műhelymunka keretében. Mindezek mellett „Fiadnak hagyd örökül” – fiatalok bevonása a Magyar Házak munkájába címmel tartottunk előadást a Romániai Magyar Házak VI. Találkozásán, 2017. november 17-én.

Partnerségek

2018-ban tovább folytattuk együttműködésünket a tatabányai Peron Music Alapítvánnyal – ezen az együttműködésen keresztül csatlakoztunk immár másodjára a magyarországi Hangfoglaló Könnűzenei Tehetségkutató és -Gondozó programhoz, melynek döntőjébe a Legszebb Erdélyi Magyar Dal 25 év alatti kategóriájának nyertesét delegáljuk. A 2018-as évben egy új partnerséget is sikerült kötnünk: a Csoóri Sándor program keretében lebonyolítói háttérrel nyújtottunk a Duruzsló néptáncgyűttesnek 2018-19-es programjaik megvalósításához.

Támogatások

Az EMKISZ tevékenységeit a következő intézmények és cégek támogatták: Bethlen Gábor Alap, Communitas Alapítvány, Aqua Carpatica, Media Contur Advertising, Wedas, Colorama, Borsarock, Harghita Holding, Parapark, Adrenalin Park, Heltai Folk Pub, Retro Hostel.

A szervezet állandó médiapartnerei: Transindex, Paprika rádió, Krónika lapcsalád, Agnus rádió, TVR1 kolozsvári magyar adás, Kolozsvári Rádió, Szabadság.

További tervek

A 2019-es évben szervezetünk folytatja immár hagyományosnak számító tevékenységeit. 2019. április 5-6-án ismét megszervezzük a Könyvturi | élőKönyvtárat – az idei témánk a „Papír vagy képernyő?” lett. Bízunk benne, hogy ebben az évben is sikerül eljutnunk más városokba is a Könyvturi programjaival, ugyanakkor – a nagy érdeklődésre való tekintettel – tervezzük egy második, őszi Könyvturi szervezését Kolozsváron is. Tovább folytatjuk a Legszebb Erdélyi Magyar Dal pályázatát is, a gálaestre november 9-én kerül majd sor; valamint idén is részt veszünk a Kolozsvári Magyar Napokon, az EMKE-vel közös programsátor mellett ismét lesz Felnőtté Képzés, valamint a kolozsvári ifjúsági szervezetekkel közösen az Ifjúsági Pavilon programjába is belefolyunk

majd. A Felnőtté Képzés programokat a Magyar Napokon kívül is folytatni kívánjuk 2019-ben, tervünk azonban az, hogy a beszélgetéseket az online térbe vigyük át, interaktív videók formájában remélve, hogy több érdeklődőhöz tudunk majd eljutni.

Mint már korábban említettük, továbbra is folytatni szeretnénk a Kulturális Ifjúsági Filmnapot is, ezt azonban kissé újraterveztük az idei évre. Természetesen építünk a Kolozsvár Filmműhely munkájára, és bízunk benne, hogy a Filmműhely tagjai több kisfilmmel is nevezni fognak a KIF pályázatára. Emellett egyeztetünk az Örökségünk Őrei valamint a 4 határon át hungarikum-vetélkedő szervezőivel, hogy az ezen programok során elkészülő kisfilmekből is bemutathassunk néhányat. Mindemellett továbbra is működni fog a filmes pályázat meghirdetése, ezt igyekszünk hosszabb távra tervezni, hogy egy bő fél év álljon az alkotók rendelkezésére – az idei KIF-et ugyanis új dátumra, december 14-re költöztettük át. Idei kiemelt témánk: „Forradalom a szüleink szemével – a ’89-es forradalom 30. évfordulójára”. Mindezek mellett folyamatosan figyelemmel kísérjük a Kolozsvár Filmműhely tevékenységét, és természetesen megszervezzük a Művészeti Karaván második találkozóját is – erre május 23-26. között kerül majd sor Zentán.

2019-ben is részt veszünk a Kultivál megszervezésében – az idei találkozó augusztus 8-11. között lesz Lakitelken. Az ez év januári programtervező találkozón úgy döntöttünk a szervező régiók képviselőivel, hogy új irányt szabunk a Kultivál működésének is, és nyílt fesztivál helyett inkább a kisközösség építésére, egymás tanítására, jó gyakorlatok bemutatására helyezük a hangsúlyt. A találkozóra az eddigiekhez hasonlóan képzőművészeket, filmeseket, zenészeket, színészeket, irodalmárokat és táncosokat várunk, de emellett újra megszervezzük ifjúságsegítő képzésünket is.

A Kreatív Mozaik Alapítvánnyal tovább folytatjuk az együttműködést, és idén is megszervezünk egy ifjúsági cserét – erre 2019. augusztus 14-21. között kerül majd sor Kolozsváron. Az idén tovább folytatnánk a fiatalok érzékenyítését a mindennapi egyenlőtlenségek iránt, a digitális világ veszélyei mellett itthoni táborunkban a többség-kisebbség kérdéskörével is foglalkozunk majd.

2019-ben biztosan tovább folytatódik a Nekünk ZÖLD! programsorozat is, erre az évre még három találkozó van betervezve: június 22-én, október 5-én és december 14-én várjuk majd a környezettudatosságra fogékony fiatalokat (és nem csak). Bár a leszögezett időpontokra már vannak terveink (környezettudatos piknik, kis léptékű befőzés és szeméttmentes karácsony a három tervezett téma), de előfordulhat, hogy a résztvevők visszajelzései alapján változtatunk programterveinken, vagy bővítjük a találkozók sorát.

Terveink között szerepel az EMKISZ versszínházi tevékenységének állandósítása is, az Ady-est több helyszínén (legközelebb a kolozsvári Könyvturi | élőKönyvtáron) való bemutatása mellett új darabokat is színre tervezünk vinni az év folyamán.

A fent vázolt programok mellett továbbra is szorosan együttműködünk az EMKE-vel, és részt veszünk annak programjaiban, valamint bízunk benne, hogy új partnerségeket is tudunk kötni más kulturális, művészeti területen működő szervezetekkel is. Az év során emellett folyamatosan zajlik az önkéntesek és tagok toborzása, valamint képzése olyan alapvető szervezeti készségek elsajátítására, mint az időmenedzsment, konfliktuskezelés és a rendezvényszervezés különböző aspektusai (pályázatírás, szponzorkeresés, projekttervezés, sajtókapcsolatok, stb.)

Tamás Csilla,

EMKISZ elnök

Kolozsvár, 2018. március

BESZÁMOLÓ

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Közép-Erdély régiójához tartozik Maros, Szeben és Beszterce-Naszód megye. A tavalyi közgyűlés óta eltelt évben az érintett megyékben, az előző évekhez hasonlóan, sor került az egyes tagszervezetek hagyományos kulturális eseményeire, ugyanakkor új programok megszervezésére is. Dicséri mindez a különböző helyi művelődési egyesületek, társaságok, egyletek tevékeny tagjainak közművelő, szervező tevékenységét. A fentiek jegyében, egyúttal köszönetképpen a kifejtett áldozatos kultúraszervező munkáért, a 2018-as évben a Közép-Erdély régióból az alábbiak részesültek EMKE Oklevélben az Országos Elnökség részéről: *Sófalvi Szabolcs* polgármester, a maroszentgyörgyi Petőfi-szobor állíttatója és szerteágazó kulturális tevékenységek kezdeményezője, támogatója; *Takács Gyöngyi* kultúraszervező, aki jelentős szerepet vállalt a nagyszebeni magyar közművelődési élet fellendítésében; *Plesch Katalin* megyei EMKE-elnök, a besztercei magyar közművelődési élet mindenese és állandó mozgatója. Az elismerések átadására színvonalas közművelődési rendezvények keretében került sor, két alkalommal a régió alelnöke, egyszer pedig az EMKE elnöke jelenlétében. Az Erdélyi Magyar Közművelődés Napjának a megünneplése jó alkalom arra, hogy egyes személyeknek megköszönjük áldozatkész munkájukat.

A 2019-es évben a Közép-Erdély régió alelnöke az alábbi javaslatokat tette az EMKE Oklevelek idei odaítélésére: *Gazdag Erzsébet* színművésznőnek, a nagyszebeni magyar közművelődési élet fellendítése érdekében kifejtett tevékenysége iránti elismerésül, *Dr. Kántor Erzsébet* orvosnőnek, a besztercei magyar közművelődési élet fellendítése és támogatása érdekében kifejtett tevékenysége iránti elismerésül, *Cseh Gábornak*, a Marosvásárhely–Zalaegerszeg Baráti Kör elnökének, ünnepi megemlékezések és közösségi események szervezése iránti köszönettel, *Kirsch Attilának*, az Öregdiákok Baráti Köre elnökének, a bolyais szellemiség ápolása, valamint kultúratámogató hozzáállása iránti elismerésül. Mind az eddigi, mind a leendő díjazottakat, mind az elismerésre bármilyen formában érdemesülteket köszönet illesse a közművelődés, az egyetemes és magyar kultúra kiteljesedése érdekében kifejtett tevékenységük iránti elismerésül!

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Közép-Erdély régiójának alelnöke több rendezvényen képviselte az egyesületet. Közülük kiemelném a budapesti Báthory–Bem Hagyományörző Egyesület, a szilágysomlyói Báthory István Alapítvány és társszervezeteik által lebonyolított *Magyar–lengyel Báthory-konferenciát* Szilágysomlyón 2018 júniusában, amelyen *Báthory István egyetemes emlékezete és litvániai megbecsülése* címmel tartott előadást. Továbbá a negyedszázada létrejött *Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság* 2018. augusztus 31. és szeptember 2. között Érsemjénben megszervezett honismereti konferenciáját, amelyen az EMKE szerepéről és kapcsolatairól dr. Széman Péter elnök beszélt, míg a régióelnök *Az igazság szabaddá tesz* címmel értekezett.

Marosvásárhelyen közel két évtizede minden esztendő első napján a Petőfi-szobornál kerül sor az első közösségi eseményre. A különböző felekezetek templomaiból vagy otthonról ideérkezők a viszonylagos újról csendben kívánnak egymásnak boldog új évet Petőfi születésnapjára és szellemiségére emlékezve. A szoborállító és szervező EMKE koszorúján a felirat („A költő visszatér”) arra figyelmeztet, hogy a költő által képviselt szabadságvágy és közösségi értékek mindennapjainkat átszövik. Hiszen a szabadság eszméje ma is legalább olyan fontos Európában, mint annak idején. Mondhatni a legelső marosvásárhelyi, Maros megyei kulturális eseményt követik a bevett hagyományok alapján, azokat kiegészítve, a továbbiak: megemlékezés a Don-kanyari offenzíva évfordulóján, a magyar kultúra és az erdélyi magyar közművelődés napjának a megünneplése, rendszeres Gyöngykoszorú néptánc, népzene és népviselet találkozók megtartása, közművelődési események lebonyolítása a városnapokon és azon kívül, kiállítások és sokoldalú kulturális események felkarolása, citerások hagyományossá vált találkozója stb. Külön megjegyzendő, hogy a citerázni és furulyázni óhajtok számára indított képzés és táborozás tavaly is eredményesnek bizonyult.

Megköszönve az EMKE Maros megyei szervezete irányításában kiemelt szerepet vállalók (Kilyén Ilka, Fazakas Ildikó és társaik) áldozatkész tevékenységét, egyúttal említésre szorul, hogy a szervezet újjászervezés előtt áll. Az öt éve megtörtént választás ugyanis nem kapott jogi megerősítést, és ez olyan helyzetet teremtett, amely a jövőben a tisztségek leosztása és a jogi státusz közti egybeesést feltételezi. Ennek jegyében nézünk a leendő kihívások elé

Végül egy korábbi írásomból idézek, amely a maroszentgyörgyiek példáján át másokhoz is szól, szólhat, hiszen a példamutatás jelentősége fokról fokra felértékelődik mai társadalmunkban (*Közösségnek szól a harang, Krónika, 2017. november 24.*):

„A Marosvásárhely közvetlen szomszédságában fekvő Maroszentgyörgy községközpont gyakran hallat önmagáról. No, elsősorban nem a területén található sós fürdő, avagy a különböző fesztiváloknek helyszínt adó Maros-part miatt, hanem gyakori közösségi, művelődési tevékenységei által. Nemrég bensőséges és szeretetteljes hálaadó ünnepség keretében alapításának huszadik évfordulóját ünnepelte a Harangszó, a maroszentgyörgyi római katolikus egyházközség gyülekezeti lapja. Örvendetes tény, hogy a kilencvenes években szépszerivel megjelentetett romániai magyar sajtókiadványok között megállta a helyét, és folyamatosan megjelenik. Miközben számos lap azóta megszűnt, még országos szórású egykori napilap is, mivel a kezdeti lelkes kezdeményezésnek szembesülnie kellett az anyagi és szellemi szükségletek sokasodó gondjaival.

A gyülekezeti lap önerőből, a hívek és a támogatók jóvoltából jelenik meg, akárcsak az évforduló alkalmából kiadott antológia (Álomvirág), amely válogatás a húszéves Harangszó írásaiból. Mindez egyenes következménye a községben jól működő egyházi, közösségi, kulturális tevékenységeknek. Soli deo Gloria, Szent Cecília, Jubilate kórusok, Szent György-lovagok, Kolping-tagok, pedagógusok, citerások, fotósok, természetbarátok és még sorolhatnám. Közösségi feladatvállalásuk által csupa-csupa értelmiségiek. Élükön egy példamutató és hívő községvezetővel (Sófalvi Szabolcs polgármester) és egy szerteágazó közösségépítő és közművelődés-szervező tevékenységet folytató, lapot megjelentető plébánossal (Baricz Lajos). Mindkettőjük hitvallása: „dolgunk ebben a világban jónak lenni és jót cselekedni”. A költő-papot idézve: „Kicsinnyé lett Isten, hogy mi legyünk nagyok. / Nem érthetjük: – a titkok titka ez. / Csak a lélek érzi, s a tiszta szív, / mit Isten benne tesz / – s az angyalok.”

Dr. Ábrám Zoltán,

az EMKE területi alelnöke

Marosvásárhely, 2019. márciusa

BIHAR MEGYEI ÉS NAGYVÁRADI CIVIL SZERVEZETEK SZÖVETSÉGE (BINCISZ)

2018. ÉVI BESZÁMOLÓJA

2018-ban, januárban már 18. alkalommal valósítottuk meg a Magyar Kultúra Ünnepe Nagyváradon és a határ mindkét oldalán, ezen kívül fő vagy társzervezőként, illetve partnerként a következő más rendezvényeket szerveztük közösen: Károly József Irenaeus emlékülés márciusban, a Művelődés Hete-Tanulás Ünnepe rendezvény és a Tudós püspökök megemlékezés októberben, a Partiumi Magyar Tudomány Napja novemberben. A szakmai programok változatosak voltak, főleg kulturális jelleggel, így irodalmi, történelmi előadások, megbeszélések, kerekasztal beszélgetések, konferenciák, könyvbemutatók, irodalmi és zenei műsorok voltak stb. Ezeken kívül több tudományos, kulturális és közéleti rendezvényt is szerveztünk közösen a helyi, illetve magyarországi szervezetekkel. Részt vettünk, mind a Varadinum, mind pedig a nagyvárad Szent László Napok eseményeiben. A helyi sajtóban rendszeresen hírt adtunk legfontosabb tevékenységeinkről a BINCISZ honlapunkat pedig rendszeresen frissítjük. Tovább folytatódott Berettyóújfalu civil szervezeteivel kiépített két évtizedes jó kapcsolat. Folytatódtak a többi magyarországi és erdélyi kapcsolatok is, hiszen részt vettünk számos magyarországi és erdélyi rendezvényen.

BIHAR MEGYEI ÉS NAGYVÁRADI CIVIL SZERVEZETEK SZÖVETSÉGE (BINCISZ) és a NAGYVÁRADI SAPIENTIA VARADIENSIS ALAPÍTVÁNY (SAVA) ESEMÉNYNAPTÁRA 2019

2019. január 14-23. – Magyar Kultúra Ünnepe Nagyváradon (XIX.)

2019. január 19. – Könyvbemutató: Szacsvey Imre. Az 1848-1849. évi országgyűlés mártírjai

2019. március 9-10. – Károly József Irenaeus (1854-1929) premontrei tudós fizikus – Jubileumi megemlékezés

2019. október 6. Megemlékezés Nagyvárad aradi vértanúiról és könyvbemutató

2019. október 15-21. – A Művelődés Hete – a Tanulás Ünnepe

2019. október 24. – Szacsvey Imre (1818-1849) a magyar Országgyűlés vértanú jegyzője kivégzésének 170 évfordulója- Jubileumi emlékűnnep és megemlékezés

2019. november 8-9. – Partiumi Magyar Tudomány Napja 2019, az MTA Magyar Tudomány Ünnepe 2019 keretében

Dr. Fleisz János

elnök

XXIV. PARTIUMI HONISMERETI KONFERENCIA

Beszámoló

A Partiumi és Bánsági Múemlékvédő és Emlékhely Társaság 2018. augusztus 31. és szeptember 2. között Érsemjénben szervezte meg a XXIV. Partiumi Honismereti Konferenciáját, a Fráter Lóránd Művelődési Központban. A regisztráció alatt mindenki megkapta a társaság új évkönyvét: A helytörténeti kutatás és a honismeret nyomában címmel, valamint a 25 éves évforduló alkalmából kiadott Emléklapot. Az évforduló tiszteletére a Voiticsek házaspár egy roll-up bannert készíttetett az egyesület részére.

Az ünnepélyes megnyitó a Szózat elénekülésével kezdődött. Ezt követően ökumenikus áhítatot tartott Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke és Exc. Böcskei László, a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye püspöke. A résztvevőket köszöntötte Dukrét Géza, a PBMET elnöke. A házigazdák nevében Balazsi József köszöntötte a konferenciát. Nagy öröme szolgált, hogy újra az általa vezetett község adott otthont e nemes rendezvénynek. Felidézte, hogy közvetlenül az egyesület megalakulása után, már 1994-ben közösen avattunk emléktáblát. 2008-ban itt tartottuk a XIV. honismereti konferenciát. Ő maga is régi tagja és díjasa egyesületünknek. Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar Megyei Szervezetének ügyvezető elnöke, parlamenti képviselő értékelte és nagyra becsülte az egyesület szakmai teljesítményét. Ezt követően Dukrét Géza elnök részletesen ismertette az elmúlt 25 év tevékenységeit, eredményeit, az elért sikereket. Kihangsúlyozta a konferenciák jelentőségét, amely jóval túlnötte a Partium és a Bánság, sőt az ország határait is. Könyvkiadásuk keretében, 1998 és 2018 között 109 kötetet adtak ki. Megalakulásuk óta 26 emléktáblát avattak fel, tizenhárom honismereti tábort szerveztek, valamint számos megemlékezést és könyvbemutatót.

Ezután átadtuk az idei Fényes Elek-díjakat: Mihálka Nándor régész, muzeológus, Nagyvárad, Dr. Szabó József újszülöttgyógyász, Bihardiószeg, Ráday Mihály, a Város- és Faluvédők Országos Szövetségének elnöke, Budapest, kapta meg. Ráday Mihály megköszönte a kitüntetést és kihangsúlyozta a társaság hagyományörző és műemlékvédő tevékenységét. Átadtuk Böcskei László megyéspüspök Felix Terra című ajándékköteteit. Ezt követően több civil szervezet felköszöntötte a 25. évfordulóját ünneplő egyesületet, díszokleveleket és könyveket adtak át.

Az ünnepség után a plenáris ülés következett. A konferencia fő témái a következők voltak: 25 éves a Partiumi és Bánsági Múemlékvédő és Emlékhely Társaság; Együttműködési kapcsolataink; Kistérségek története; Az elmúlt száz év. Az előadások hagyományosan, a konferenciának helyt adó település ismertetésével kezdődtek. Csorba Mihály történelemtanár Érsemjén történetét ismertette. Számos újdonságot hallottunk, amelyeket Ő maga kutatott fel a levéltárakban. Csorba Teréz tanárnő Érsemjén nagy szülőiteit mutatta be. Rendkívül alaposan ismertette Kazinczy Ferenc életrajzát. Még ebéd előtt két kiállítást nyitottunk meg: kiállítottuk könyvkiadásunk 107 kötetét, valamint megnyitottuk Kiss László fotóművész Nagyvárad hajdan és ma című fényképkiállítását, amely az elmúlt száz esztendő alatt a város arculatának összehasonlító bemutatása.

A délután könyvbemutatóval kezdődött. Dr. Ábrám Zoltán: Az igazság szabaddá tesz című könyvét maga a szerző ismertette. Érendrédről elhurcolt nagyapja és a Duna-deltát megjárt elítéltek, így Csiha Kálmán emlékére írta e könyvet. Az előadások az Érmellék megismerkedésével folytatódtak. Dr. Szabó József, Bihardiószeg: Az Érmellék természeti földrajzi kutatás- és helytörténete című előadásában nagyon sokoldalúan mutatta be e tájegységet, elhelyezve benne Érsemjént is. Kéri Gáspár és Kéri Ildikó, Székelyhídról, az Érmellék népi építészeti örökség védelmét mutatta be saját tevékenységén keresztül, az általa létesített gálospetri és szalacsi tájházak bemutatásával. Óriási értékmentő munkát végez, már több mint két évtizede.

Az előadások után kivonultunk a kultúrház előtti parkba, ahol közösen az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesülettel, a Kelemen Lajos Múemlékvédő Társasággal, a Kazinczy Ferenc Társasággal, a Határon Túli Magyar Emlékhelyekért Alapítvánnyal és az érmihályfalvi csoporttal, koszorút helyeztünk el Kazinczy Ferenc nyelvújító, Fráter Lóránd nótáskapitány és Csiha Kálmán református püspök szobránál, valamint Kazinczy Lajos aradi vértanú, csónak alakú fejfájánál.

Ezután a közgyűlés következett, amelyen számos díszoklevelet adtunk át a 25 év alatt tevékenykedő területi elnököknek és a többi tisztségviselőknek, áldozatos munkájuk elismeréseként. Külön dicséretben részesültek Voiticsek Iona és Voiticsek Árpád nyomdászok, akik szakmai hozzáállásukkal magas szintre emelték könyvkiadásunkat. Majd megköszönve minden tag honismereti tevékenységét, kiosztottuk az új tagok tagsági könyvecskéit. Megtiszteltetésünkre és örömünkre, több határon túli szakember is kérte felvételét az egyesületünkbe.

Este fellépett az Ezüstperje Néptáncegyüttes, fergeteges előadást tartva. A több mint kilencven tagú együttes számos hazai és nemzetközi díjat nyert csodálatos magyar népi táncával.

A szombati nap a kapcsolatok bemutatásának napja volt. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület szerepéről és kapcsolatairól Széman Péter elnök beszélt. Rámutatott, hogy szorosan együttműködtek a PBMETtel rögtön a megalakulásától kezdve. Dr. Keszeg Vilmos elnök az Erdélyi Múzeum-Egyesület újraszerveződését ismertette, 1989 után. A Kriza János Néprajzi Társaság tevékenységét Nagy Ákos alelnök ismertette. Elmondta, hogy már a kilencvenes évektől jó a kapcsolatunk, több közös rendezvényünk is volt, és kitűnő a könyvcserkapcsolatunk is. Az ICOMOS és a társaságunk két évtizedes kapcsolatáról, Antal Anna alelnök betegsége miatt, Széphegyi László műemlékes építészmérnök, a Város- és Faluvédők Országos Szövetségének alelnöke emlékezett meg. Ő már húsz éve jelen van minden konferencián és több közös kiránduláson. Másnap is ő volt a műemlék-látogatás idegenvezetője. Az Országos Honismereti Szövetség sokoldalú tevékenységét Debreczeni-Droppán Béla elnök mutatta be. Társaságunk már megalakulásától kezdve szorosan együttműködött a szövetséggel. Halász Péter, a szövetség volt elnöke, tagja és díjazottja is társaságunknak. A jelenlegi elnök is rendszeresen részt vesz a konferenciáinkon. Ugyanakkor tagjaink is rendszeresen részt vesznek a szövetség által szervezett Honismereti Akadémiákon. Testvérszervezetünk a Kelemen Lajos Műemlékvédő Társaság feladatairól dr. Gaál György elnök beszélt, majd rámutatott, hogy társaságunk példamutató tevékenységet fejtett ki, mind a műemlékvédelem, mind a könyvkiadás terén. Kitűnő kapcsolatainkról a Kazinczy Ferenc Társasággal Fehér József volt elnök beszélt, Sátoraljaújhelyről. Személyes visszaemlékezéseit ecsetelte, sajátos hangulatban. Az isaszegi székhelyű Határon Túli Magyar Emlékhelyekért Alapítvány kapcsolatait Révász Gizella elnök ismertette. Kihangsúlyozta, hogy tőlünk tanulta meg, hogyan kell megszervezni és működtetni egy egyesületet. Oláh László, a Pákozdi Katonai Emlékhely vezetője az ottani hazafias honvédelmi nevelés fontosságáról és megvalósulásáról értekezett. A Bihar-kutatásról a berettyóújfalui Bihari Múzeum részéről két előadás hangzott el: Török Péter múzeumvezető: Egy bihari elektronikus gyűjtőpont: www.biharkutatás.hu és dr. Brigovác László levéltáros: Egy tudományos műhely a világhálón: Az Új Nézőpont folyóirat. Mindkettő a tudományos munkák, folyóiratok, könyvek digitalizálásáról szólt. Ezé a jövő.

Berecz Gábor Aradról a Kölcsey Egyesület történetét ismertette. Mihálka Nándor vetített képes előadásban mutatta be a váradi középkori székesegyház nyugati homlokzatát, a régészeti ásatások tükrében.

Délután Ujj János előadásából megismerkedtünk az aradi színjátszás utóbbi száz évéről. Ezt követte egy nagyívű, rendkívül érdekes előadás Wanek Ferenc részéről, Kolozsvárról, A középkori bihari székelység nyomában Kalotaszegen címmel. Az előadás alapja a helynévkutatás volt. Tácsi Erika Temesvárról a Bartók Béla vegyeskar 47 esztendő szolgáltatását ismertette, amelynek ő a főszervezője. Tisza István meggyilkolásának századik évfordulójáról unokája, a sárospataki Patay Tibor értekezett. Pásztai Ottó Nagyváradról a Nagyvárad Atlétikai Club (NAC) történetét ismertette. Kétszáz éve született Semmelweis Ignác, az anyák megmentője. Ennek megemlékezésére dr. Vajda Sándor Borosjenőből egy nagyon szép, vetített képes előadást tartott. Illés Mihály Temesvárról, a Bánsági EKE tagja magyar vonatkozású, ritkán látogatott emlékhelyeket mutatott be a Bánságban.

Este újra fellépett az Ezüstperje Néptáncegyüttes, hangulatos, magyar néptáncokkal. Vasárnap Északkelet-Magyarország, Bereg és Szatmár műemlék templomait látogattuk meg. A programot Széphegyi László műemlékes építészmérnök állította össze, és elvállalta az idegenvezetést is. Tarpán megnéztük a mára már nagyon ritka szárazmalmot. Csarodán a 13. századi templomocskát, majd Tákoson megcsodáltuk a „Mezítlábás Notre Dame” református templomot. Szatmárcsekén meglátogattuk a csónak alakú fejfás temetőben Kölcsey Ferenc sírját. Túristvándin, az ebéd után megnéztük az ottani vízimalmot, majd Nagyszekeresen a református templomot. Szamosújlakon megnéztük a 13. századi református templomot, amelynek felújítása nemrég Európa Nostra-díjat nyert. A csengersimai református templom megtekintése után értünk el az országhatárhoz, és indultunk hazafelé.

A konferenciát támogatta a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., a Bihar Megyei Szociális és Közösségfejlesztési Igazgatóság, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, a Nagyváradai Római Katolikus Püspökség, valamint az RMDSZ és Communitas Alapítvány.

Dukrét Géza

Beszámoló az EMKE Szilágysomlyó és környéke fiókszervezet 2018 évi működéséről

Mint mindenütt, és mint a neve is jelzi, az EMKE Szilágysomlyón is a köz művelését tartja szem előtt, tehát minden korosztálynak és minden értékteremtő érdeklődési kör képviselőinek igyekszik kikapcsolódási, művelődési, működési teret nyújtani. Mindezt szoros együttműködésben teszi a Báthory István Alapítvánnyal, hiszen kisszámú és egyre fogyó közösségünket így szolgáljuk legjobban. Anyagiak tekintetében a szervezet alapvetően pályázatokra számíthat, ezen kívül pedig az épületben helyet kapó Báthory Alapítványnak és az RMDSZ irodának a fenntartási költségekhez, a színjátszó csoportnak a fűtési költségekhez való hozzájárulására és a csekély összegű, a 2%-os adóból származó bevételre. Tagdíj nincs, állandó támogató sem, alkalmanként viszont kapunk támogatást – ritkábban anyagi, jobbára tárgyi adományok, hozzájárulások formájában. Humán erőforrásban sem bővelkedünk, jórészt ugyanazok a cselekvő emberek segítenek be mindkét szervezetnél. Mivel az Alapítvány keretein belül alakult meg – idén épp 20. éve – a Játékkuckó nevű ifjúsági szervezet, majd a Szederinda hagyományörző és citeracsoport, így a gazdag, népi és polgári kulturális hagyományokat egyaránt rendszeres tevékenységek által éltető, helyi, megyei és nemzetközi vetélkedők szervezését is felvállaló gyermekprogramok szorosabban a Báthory Alapítványhoz kötődnek.

Az EMKE és a „nagy Báthory” már inkább a gyermekkorból épp, vagy már régebben kinőtt felnőttekhez szól. Itt 2018-ban is megtartottuk rendszeres, évente, havonta vagy hetente ismétlődő programjainkat és voltak különböző alkalmakhoz kötődő vagy váratlan lehetőségként felmerülő programok is, mely utóbbiakat sincs szívünk kihagyni soha, amennyiben csak a lehetőségeink megengedik.

Évente rendszeresen tartandó programjaink sorát a magyar kultúra napja megünneplésével nyitottuk, majd a májusi Könyvtárnap, a szeptemberi Báthory Napok és az Adventi Könyvvásár keretében szerveztünk programokat.

A március 15-i városi megemlékezés szervezésében és műsorrészek színpadra állításában ugyancsak minden évben alapvető szerepet vállal az EMKE.

Két-három havonta váltottuk tavalyi évben is a kiállítási anyagot, ilyenkor a megnyitó mellett író-olvasó találkozó, könyvbemutató is zajlik mindig, a további hetekben pedig az iskolák rendre szerveznek tárlatlátogatást.

Havonta jelentkezik az Olvasókör és az Irodalmi kávéház elnevezésű program az irodalomkedvelőknek. A heti rendszerességgel indult kézműves, hímzőkörünk tavaly ritkította tevékenységi alkalmait. Hetente tartja próbáit viszont a Játékkadémia felnőtteknek elnevezésű színjátszókör. Érdemes erről, az EMKE égisze alatt létrejött felnőtt színjátszó csoportról külön is említést tenni, hiszen csak a tavalyi évben több bemutatójuk, összességében tíz fellépésük volt, ami egy, dolgozó emberekből álló, amatőr társulatnak igazán dicsőségére válik. A fellépések között volt helybéli, környékbeli, erdélyi, de volt határon túli előadásuk is.

A tavalyi évben meghívottunk volt többek között Szabó Zsolt irodalomtörténész, H. Szabó Gyula író, kiadóvezető, Nánó Csaba, Csinta Samu író-, újságírók, Tuzson Edit író, Vas Réka szerkesztő, Albert Júlia színművész, Szöcs Judit előadó, Szebeni Zsuzsa, Szabó Attila művészettörténészek. Kiállítással jelentkezett Rózsa Róbert zilahi, Katona György tatai, Petrla Ferenc felvidéki festőművész, kiállítása volt Sallay Márton ígéretes szilágysomlyói ifjúnak, a budapesti Képzőművészeti Akadémia hallgatójának, emlékkiállítása Szabó Vilmos zilahi festőművésznak. Volt gyermekrajzkiállításunk is a Kárpát-medence területére meghirdetett Mátyás-rajzpályázat munkáiból, amellyel a Kolozsvári Magyar Napokon is jelen voltunk.

Társszervezői szerepet töltöttünk be a Játékkuckó szervezésében évente zajló megyei Őszirózsa népdal-, a kistérségi József Attila versmondó-, valamint a helyi Csukás István mesemondó vetélkedőkön, a tavalyi évre meghirdetett *Találkozásom Mátyás királlyal* című, határon átnyúló meseíró- és rajzpályázaton; teret és segítséget nyújtottunk a budapesti Báthory–Bem Hagyományörző Egyesület, a szilágysomlyói Báthory István Alapítvány és ezek társszervezetei által megvalósított *Magyar–lengyel Báthory-konferencia* helyi rendezésében. Szilágysomlyón tartotta tavalyi első kétnapos csapatépítő rendezvényét az EMKISZ, bevonva, programokat szervezve, együttműködve a helyi fiatalokkal és kihasználva a ház által nyújtott játék és sportlehetőségeket is.

A tavalyi évben két-két alkalommal szerveztünk diák és felnőtt csoportok, összesen 135 fő számára támogatott színház és operalátogatást Kolozsvárra.

Partnerséget vállaltunk az EFOP-5.2.2-17.-2017-00074 azonosító számú pályázat keretében a győri Nemzetközi Vizuális Művészeti Alapítvány *Növelés vagy nevelés* átfogó programjában. Ennek eredményeként vett részt a Játékaadémia felnőtteknek színjátszócsoport a komáromi Mediwave művészeti fesztiválon, a Szederinda citerazenekar pedig a Békéscsaba-Mezőmegyer nemzetközi népzene és néptánc-találkozón.

Ugyancsak a somlyói EMKE szervezésében tett megyei körutat a Szent Mihály Szekere nevű budapesti vándorszínház októberben: *1956 Nemzetünk „legtisztább áldozása”* című műsorával Zilah, Szilágycseh, Szilágynagyfalu és Szilágysomlyó helyszíneken. Ugyanezen az útvonalon szerveztük meg a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum Arany János életútját bemutató vándorkiállítását *„Jártam a jelenben, éltem a jövőben”* címmel. A pécsi székhelyű, Határon Túli Magyarságért Alapítvánnyal és az országos EMKE-vel közösen szervezett programban a tavalyelőtti hímestojás-kiállítás után tavaly Posta Rozália szilágynagyfalui hímző és gyűjtő gazdag varrottas-kiállítását vittük el Pécsre.

A Szilágysomlyó és környéke EMKE javaslatára 2018-ban az Országos Elnökség részéről EMKE Oklevélben részesült Lakó Éva művészettörténész, a zilahi EMKE szervezetet évtizedeken át irányító és gondozó elnök. Az elismerés átadására a zilahi EMKE 25 éves évfordulója alkalmából rendezett színvonalas műsor keretében, az Országos EMKE elnöke jelenlétében került sor.

Nem zárhatom a beszámolót anélkül, hogy ne említeném, és meg ne köszöném a programok szervezésében és lebonyolításában résztvevő önkéntes segítők áldozatos munkáját, külön kiemelve a szervezet titkárát, Pocsveiler Iionát, aki a színjátszó-csoportot szervezi, irányítja, az Irodalmi kávéházat működteti, valamint Sallay Károlyt, az Olvasókör vezetőjét, akik ezeken kívül is minden eseményen jelen vannak és segítséget nyújtanak minden felmerülő kérdésben.

Széman Rózsa

elnök

Szilágysomlyó, 2019. április 2.